LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

Entered as Second Class Matter January 16, 1928, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

No. 43. KETVIRTADIENIS, SPALIŲ-OCTOBER 27, 1949 VOL.-METAI XXXIII

Dienos Klausimai

Spalių 18-tą Brightone, Mass., numirė lietuviams gerai žinomas misijonierius, Jėzaus Nukryžiuoto Seserų vienuolyno steigėjas Alfonsas Maria—Urbonavičius, pasijonistas. Velionis buvo gimęs Tytavėnuose, Lietuvoje. 18-kos metų amžiuje atvyko Amerikon. Kurį laiką dirbo anglies kasyklose Pennsylvanijoje. Mokėsi Tėvų Pasionistų Šv. Marijos vienuolyne, Dunkirk, N. Y., Šv. Gabrieliaus vienuolyne, Brighton, Mass., ir Šv. Mykolo vienuolyne, Union City, N. J. Kunigu įšvęstas gegužės 26, 1915 metais, Šv. Mykolo vienuolyne. Velionis labai daug laiko ir jėgų pašventė misijoms. Savo pamokslais ir pamokinimais nevieną yra pastatęs į tiesos kelią. Jo pastangomis ir nepaprastu pasišventimu įsteigtas Jėzaus Nukryžiuoto Seserų vienuolynas Elmhurst, Pa. Darbą pradėjo su mažais ištekliais ir su maža parama iš visuomenės. Šiandien minėtas vienuolynas yra išsišakojęs ir išvystęs savo veiklą. Velionis iškilmingai palaidotas spalių 21 dieną iš Šv. Gabrieliaus bažnyčios Brighton, Mass., parapijos kapinėse. Te ilsis jo vėlė Viešpatyje, Kuriam jis šioje žemėje gyvendamas taip ištikimai tarnavo!

* * *

Spalių 21-mą federalis teisėjas Harold R. Medina paskyrė nuteistiems Amerikos komunistų vadams bausmes. Penkiais metais kalėjimo ir po $10,000 piniginės bausmės yra nubausti šie politbiuro vadai: Eugene Dennis, John B. Williamson, Jacob Stachel, Gus Hall, John Gates, Henry Winston, Carl Winter, Benjamin J. Davis, Gilbert Green, Irving Potash. Vienuoliktąjį Robert Thompson, turintį antrojo pasaulinio karo pasižymėjimų dekoracijas, nubaudė trijų metų kalėjimu ir $10,000 pinigine bausme. Nubaustieji per savo advokatus tuoj įteikė apeliaciją aukštesniam teismui.

* * *

Viso pasaulio komunistų spauda, neišskiriant ir Sovietų Rusijos, vis dar rašo ir piktinasi amerikiečių "atžagareivių" pasielgimu su komunistų vadais. Įdomu, kad ir Rusijos atstovas Jungtinėse Tautose Andrei Višinski pareiškė didelį pasipiktinimą komunistų nubaudimu. Tai tas pats Višinskis, kuris būdamas Stalino prokuroru nuvarė pas Leniną buvusius jo ir paties Stalino bendradarbius vien užtai, kad jie drysė pareikšti savo skirtingas nuomones tuo ar kitu klausimu. Žinant, kaip Kremliaus bosai elgiasi su savo oponentais, arba nepageidaujamais žmonėmis jų pavergtose šalyse, visų komunistų balsas dėl Amerikos komunistų vadų pasmerkimo yra tik balsas šunio kaukiančio į mėnulį.

* * *

Jungtinėse Tautose Jugoslavija laimėjo didelę pergalę prieš Maskvą. Spalių 20-tą 39 balsais Jugoslavija laimėjo vietą Jungtinių Tautų Saugos Taryboje. Maskvos ir jos satelitų remiama Čekoslovakija surinko 19 balsų. Jugoslaviją stipriai rėmė Jungtinės Amerikos Valstybės ir kitos demokratinės šalys. Maskvos atstovas Andrei Višinski dar prieš balsavimą grąsino, kad jeigu Jugoslavija bus išrinkta saugos tarybon, tai Jungtinės Tautos turi būt pasirengę prie rūsčių pasėkų. Kokios tos rūsčios pasekos bus, Višinskis nepaaiškino. Gal būt, jis turėjo omenyje "suskaitytas" Jugoslavijos dienas. Mat, Jugoslavijos pasieniuose Maskva ir jos satelitai koncentruoja ginkluotas jėgas. Vis dėtlo gaila, kad ir Jungtinėse Tautose dar atsiranda Maskvos pataikūnų. Po tokio grąsinimo turėjo visos demokratinės šalys balsuoti už Jogoslaviją, parodant raudonajam agresoriui, kad su jo grąsinimais nesiskaitoma.

VISUOTINIS AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS JAU ČIA PAT

Kongresas renkasi posėdžiams *lapkričio* 4 dieną 10 val. ryte, New Yorker Hotel, 34th St. ir 8th Avenue, New Yorke.

Atstovų registracija prasidės ketvirtadienį, lapkričio 3 d., nuo 1 val. popiet Parlor A, 3-me aukšte. Kongreso atidarymo dieną, registracija prasidės 8:30 val. rytą Parlor A ir Foyer (prie posėdžių salės). Abudu registracijos punktai veiks per dieną.

Prašymas Atstovams

Kongreso Rengimo Komitetas turi kelis prašymus.

(1) Organizacijų valdybos yra prašomos įteikti mandatą savo išrinktiesiems atstovams, gi *mandato nuorašą* TUOJAU pasiųsti ALT Sekretoriatui, *1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.*

ALT sekretoriatas iš anksto painformuos Rengimo Komitetą ir, atstovams užsiregistruojant posėdžiams, jų lauks paruošti ženkleliai su jų pavardėmis.

(2) Viešbutis rezervavo atstovams 700 kambarių, betgi negali tiek kambarių laikyti neribotam laikui. Todėl, nuo lapkričio 1 d. atsargoje laikomų kambarių skaičius bus mažinamas.

Visi atstovai prašomi neatidėliojant pasiųsti viešbučio rezervacijos korteles tiesiog hoteliui, arba per Komitetą šiuo adresu: *Lithuanian American Congress Committee, 3012 Woolworth Building, New York 7, N. Y.*

Tenka įspėti, kad, politinių rinkimų įkaršty, kambariai New Yorko viešbučiuose tą savaitę bus sunkiai gaunami. Taigi, *ATSTOVAI — REZERVUOKITE SAU KAMBARIUS IŠ ANKSTO!*

(3) Kongreso ir jo Rezoliucijų Komisijos darbas bus žymiai našesnis ir tobulesnis, jei įvairūs sumanymai ir rezoliucijų projektai bus iš anksto atsiųsti. Atsiminkime, kad Kongreso posėdžiai, per dvi dienas truks tik apie 11-12 valandų, įskaitant iškilmių laiką, referatus, ir tt. Todėl, ALT Vykdomasis Komitetas pavedė LAIC direktoriui, adv. K. R. Jurgėlai, suderinti ir patiekti gautus projektus Kongreso rinktąjai Rezoliucijų Komisijai.

Todėl, atstovai prašomi rezoliucijų projektus ir Kongreso svarstytinus sumanymus iš anksto persiųsti šiuo adresu: Lithuanian American Information Center, 233 Broadway, New York 7, N. Y.

Aukų čekiai ir pašto perlaidai prašoma išrašyti Lithuanian American Council, Inc., vardu.

Kongreso proga bus kelios pramogos: lapkričio 4 d., 6-8 val. vak. priėmimas - susipažinimas ($1.00), lapkričio 4 d. 8 val. vak. šokiai ($1.25); lapkričio 5 d. 8 val. vak. bankietas ($6.00); lapkr. 6 d. 7:30 val. vak. muzikos-literatūros vakaras ($2.00).

Visoms pramogoms bilietų įsigijimo pirmenybė teikiama atstovams, ypatingai iš kitų kolonijų. Atstovai jau dabar gali užsakyti visus bilietus už $10.

Ypatingai tenka susirūpinti dalyvavimu bankiete: didžioje salėje bus 542 vietos ir 100 vietų balkone, taigi viso 642 vietos. Atstovams rezervuojama 550 vietų, gi kiti bilietai bus parduodami vietiniams gyventojams. VISOS REZERVACIJOS UŽDAROMOS SPALIŲ 31 VAKARE. Po to dar per porą dienų bus galima užsisakyti vietų tiktai stalams, pastatytiems prieangy. Stalai turės po 10 vietų.

Todėl, atstovai yra prašomi sau ir savo šeimoms vietas užsakyti iš anksto, atsiunčiant čekį (po $6. asmeniui) *Lithuanian American Congress Committee* vardu.

Bus keturi referentai lietuvių kalba. Vienas jų bus prof. *Kazys Pakštas*, kuris kalbės apie lietuvių tautos potencialo išsilaikymą.

Kongrese kalbės įtkalbingas kongresmanas *Daniel J. Flood* ir Yale universiteto prof. *Raphael Lemkin*, genocido termino nukalėjas.

Kongreso Stenogramos

Dedamos pastangos, kad visi šio didžiojo seimo darbai būtų stenografiškai pilnumoje užrašyti. Todėl, rengėjai dar kartą atsišaukia į lietuviško trumpraščio specialistus pagelbėti šiame darbe. Viena Lietuvos trumpraščio ekspertė jau atsiliepė. Reikalinga dar vienas asmuo lietuviškam rekordavimui. Angliškai užrašinėti bus parūpinti vietiniai ekspertai.

LIETUVA JUNGTINIŲ TAUTŲ DARBUOSE

Lake Success, N. Y. (LAIC).—Delegacijas ir žurnalistus pasiekė keli memorandumai iš Lietuvos ir kitų Europos sluogsnių.

Prancūzijoje gyvenančių lietuvių,latvių ir estų memorandumas yra įtrauktas į Žmogaus Teisių Komiteto dokumentų sąrašą.

Spalių 17 d. plačiai pasklido keliolikos tautinių komitetų pateiktas memorandumas, atsiųstas iš Londono. Lietuvos vardu šį memorandumą pasirašė VLIK VT pirm. Mykolas Krupavičius.

Pora dienų vėliau delegatų ir žurnalistų rankas pasiekė Lietuvos Unijistų memorandumas.

Šiomis dienomis vėl pasklis atskiras VLIK memorandumas.

Spalių 20 d. kelioms delegacijoms parodžius didesnio susidomėjimo genocido klausimu, plačiai paskleistas pagarsėjęs niekšiškas "Sierovo Įsakymas", pagal kurio nuostatus šiandien maskoliai tremia lietuvius, latvius ir estus. To dokumento originalas yra Amerikoje, ir LAIC parūpino rusiško originalo nuotraukas su vertimais anglų, prancūzų ir ispanų kalbomis.

Spalių 15 d. Socialės Komisijos posėdy britų delegacijos narė, Mrs. Castle, viešai apkaltino rusus vykdant genocido nusikaltimą Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Kaukaze. Šiuo metu, baltiečių memorandumai yra stropiai skaitomi. Nėra abejojimo, kad genocido klausimą besvarstant naujai bus kalbama apie Lietuvą ir kitus Pabaltijo kraštus.

BRANGŪS JAV LIETUVIAI!

Amerikos Lietuvių Tarybos iniciatyva lapkričio mėn. 4-6 dienomis, New Yorke, įvyksta visuotinis Amerikos lietuvių kongresas. Tame kongrese bus svarstoma aktualieji mūsų tautos reikalai ir numatomas veiklos kelias Lietuvą laisvinti ir lietuvių tautą išlaikyti.

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, vertindamas dabartinę Lietuvos ir po visus pasaulio kampus blaškomų lietuvių padėtį, tam kongresui skiria ypatingą reikšmę. Jungtinės Amerikos Valstybės yra stipriausias ir įtakingiausias veiksnys vakarų pasaulyje, Jungtinėse Amerikos Valstybėse susitelkęs didžiausias lietuvių skaičius iš Jungtinių Amerikos Valstybių ir iš jūsų mes tikimės tikros pagalbos kovojant dėl Lietuvos laisvės ir atkuriant mūsų valstybę.

Šiandieninė pirmoji kiekvieno lietuvio pareiga—kovoti dėl Lietuvos laisvės ir Nepriklausomybės. Amerikos lietuviai, sunkiausiose Lietuvos valandose, yra sudėję daug kilnių aukų ir rodę didelį ryžtumą. Mes tikime, kad ir dabar, kada Lietuva žudoma žmonijos istorijoje dar negirdėtomis priemonėmis, jūs gausiai ir viena mintim vedini rinksitės į šaukiamą visuotinį JAV lietuvių kongresą, aptarsite padėtį ir ryšitės naujiems darbams. O tų darbų eilėje: kova dėl Lietuvos laisvės, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizaciniai reikalai, lietuvybės išlaikymas Amerikoje, tremtiniams tolimesnės pagalbos teikimas sudarys esminį jūsų svarstymų ir tarimų turinį.

Jūsų organizuotai keliamas balsas Lietuvos laisvės reikalu—paveiks Amerikos politiką vadovaujančius veiksnius, jūsų organizuota pagalba tremtiniams—padės išsaugoti vargan patekusius tautiečius, jūsų paštangos išlaikyti Amerikoje lietuvybę—grąžins mūsų tautai nuo jos kamieno tolstančius, jūsų aktyvus prisidėjimas prie kūriamos Pasaulio Lietuvių Bendruomenės—padės sutelkti mūsų jėgas pagrindiniams Lietuvių Tautos uždaviniams atlikti.

Tat brangūs JAV lietuviai, visi ruoškitės į kongresą, aktyviai jame dalyvaukite, eidami pagalbon Lietuvai sunkiausioje jos istorijos valandoje, tarkite geriausius kelius visų mūsų ateičiai.

Vardan tos Lietuvos
Vienybė težydi!

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

1949-10-11.

MINISTERIS LOZORAITIS PAS KARDINOLĄ SPELLMAN

Spalių 19 dieną J. E. kardinolas Francis Spellman specialioj audiencijoj priėmė ministrą Stasį Lozoraitį, Lietuvos diplomatijos šefą. Jį lydėjo mgrs. Juozas Balkūnas, Liet. Dailės Parodos Tvarkytojas adv. A. Olis ir gen. konsulas J. Budrys. Priėmimas įvyko Šv. Juozapo seminarijos pagrindinėj salėj.

Pirmiausia ministras Lozoraitis su kardinolu Spellmanu pasikeitė trumpais pareiškimais. Min. Lozoraitis savo kalboje pabrėžė kardinolo ypatingai jautrų dėmesį visiems pasaulio politikos klausimams ir ypatingai taip gausiems šalpos uždaviniams.

Lietuviai jau yra turėję,—pareiškė ministras,—daug laimingų progų atžymėti Eminencijos vadovaujamo šalpos darbo didelę paramą, taip gyvai reikalingą visur ir visados žmonėms, prievarta palikusiems savo namus. Kardinolo kilnus jautrumas daug kartų yra nustebinęs minias tų nelaimingųjų, kurie komunistinės tironijos persekiojami ieškosi ir šaukiasi užtarimo ir duonos. Didysis katalikų ir Bažnyčios vykdomasis darbas šalpos ir tremtinių įkurdinimo srityje vainikuoja visus nuopelnus, kuriuos šioji tautinė institucija istorijos eigoje yra atidavusi krikščioniškosios kultūros pasauliui.

Ministras Lozoraitis baigdamas padėkojo Eminencijai už jo tokį vertingą lietuvių globojimą ir pareiškė įsitikinimą, kad ir toliau toji globa ir domėjimasis lietuviais tęsis tol, kol atsidarys sugrįžimo kelias Lietuvon.

Kardinolas Spellman, atsakydamas ministrui Lozoraičiui, pakartojo savo užuojautą visiems benamiams, prisiminė 1929 metus, kada jam tekę būti Lietuvoje—Kaune ir pasidžiaugė laisvos Lietuvos darbštumu. Pasisakė esąs susipažinęs su Amerikos lietuvių bendruomene ir esąs nustebintas lietuvių sąžiningumu, idealizmu ir darbo meile bei tvarka. Atsiliepdamas į min. Lozoraičio žodžius dėl atsidarysiančio kelio sugrįžti Lietuvon, kardinolas pareiškė:

— Aš tikiu, kad kaip kitos pavergtos tautos, taip ir Lietuva atgaus laisvę.

Vėliau laisvame pasikalbėjime kardinolas Spellman dalinosi įspūdžiais iš jo lankymosi Kaune, domėjosi lietuvių kultūrinės veiklos klausimais, interesavosi ministro Lozoraičio lankymosi uždaviniais. Ypatingą dėmesį kardinolas atkreipė į informaciją ,liečiančią Lietuvių Dailės pasirodymą New Yorke, pastebėdamas, kad tai be galo rimtas ir sveikintinas kelias į pilnesnį pasitikėjimą savimi ir geresne ateitimi Lietuvai.

Po oficialios audiencijos kard. Spellman aprodė ministrui Lozoraičiui ir jį lydėjusiems asmenims seminarijos rūmus, koplyčią ir sodą. Įvesdamas į koplyčią, kardinolas pareiškė:

— Aš noriu jums parodyti mūsų aukų namus ir šia proga aš noriu pasimelsti už Lietuvą.

Kelių minučių maldoje visi susikaupė prie altoriaus su prašymu Visagaliui saugoti ir globoti Lietuvą ir pagreitinti jos išlaisvinimo valandą.

GALIMYBĖS PROFESIONALAMS ĮSIKURTI

New York (LAIC).—Amerikoje gyvenantieji buvusieji "DP" mokslininkai ir profesionalai, kurie arba neturi darbo, arba nedirba savo profesinėje srityje, susilaukė naujos agentūros paramos. Tai *Emergency Council For Displaced European Professionals.*

Lietuviai DP profesionalai gali įsiregistruoti ir gauti ankietas iš p. Edwin R. Armstrong, Executive Director, 130 East 22nd St., New York 10, N. Y.

PAMIŠUSIO FARMERIO DARBAS

Waterford, Mich.—Spalių 24-tą pamišęs farmeris Joe Runyon, 45 metų amžiaus, pašovė 9 asmenis—septynis vyrus ir dvi moteris—ir pats nusišovė. Kai kurių pašautųjų padėtis kritiška, ypatingai moterų Mrs. Helen Zurawski ir jos marčios Irene Zurawski.

Phoenix, Ariz.—Spalių 22-rą iš apskrities kalėjimo pabėgo penki kaliniai. Kovojant su sargybiniais du kaliniai žuvo, vienas šerifas pašautas.

Midland, Texas.—Spalių 23-čią B-26 bomberio katastrofoje žuvo penki kariškiai.

VISOS-VISI DĖKIMĖS PRIE SUSIVIENYMO AUGINIMO

KIEKVIENA SAVAITĖ TEDŽIUGINA ĮRAŠYTŲ NAUJŲ NARIŲ REZULTATAIS

Pereitą savaitę dr. kvotėjas peržiūrėjo ir užgyrė aplikacijas, o centro ofisas įregistravo šiuos naujus narius:

30	kp.	Scranton, Pa.—Daidynas, Anthony	Jankauskas
30	"	Scranton, Pa.—Daidynas Emilija	"
30	"	Scranton, Pa.—Lipčienė, Uršulė	"
222	"	Wilkes-Barre, Pa.—Jurkšaitis, Juozas	"
41	"	Worcester, Mass.—Krištolaitis, Juzė	Vasiliauskas
41	"	Worcester, Mass.—Liudžius, Antanina	"
41	"	Worcester, Mass.—Stanelis, Pranas	"
89	"	Hartford, Conn.—Žitkus ,Uršulė	Leonaitis
183	"	Pittston, Pa.—Lenkaitis, Bernadine	Marozas

Rezultatai parodo, kad pereitoji savaitė yra viena iš prasčiausių savaičių paskutiniu dviejų mėnesių laikotarpyje. Vienok tas nereiškia, kad naujų narių prirašymo darbas yra pertrauktas arba susilpnėjęs. Reik pažymėt, kad darbas susitrukdo, kai generaliniai organizatoriai pakeičia darbo vietas, tai yra pereina iš vienos kolonijos į kitą. Kol susipažįsta su vietinėm aplinkybėm ir apvstovom, kol sueina į kontaktą su prospektais paprastai užima šiek tiek laiko. Be abejonės, netrukus vėl matysime rezultatus, kuriais visi gėrėsimės.

Sekdami ir džiaugdamiesi generalinių organizatorių atsiekiamais rezultatais, pasistengkime ir patys įsijudint darban.

Tiesa, kai kuriose vietose, ypatingai anglies, geležies ir plieno industrijų rajonuose siaučia streikai ir tas kliudo naujų narių gavimui. Vis dėlto yra daug rajonų, kur darbai gerai eina, prospektų mūsų organizacijai yra de[illegible] Na, tik pamėginkime pasekti generalinių organizatorių pavyzdžiu ir pamatysime, kad naujų narių galima gauti.

Artinasi priešmetiniai ir metiniai kuopų susirinkimai. Renkant pareigūnus, didelį dėmesį reikėtų kreipti į naujų narių prirašymo reikalą ir išrinkti organizatorius. **Mes sakėm ir sakysim, kad organizacijos spartesnis augimas nariais, veiklos gyvumas pareina nuo visų arba daugumos kuopų veiklumo.**

Jei generaliniai organizatoriai, neseniai atvykę iš tremties gali geriausia prieiti prie savo likimo tautiečių—tremtinių, tai vietinių kuopų pareigūnai ir parinkti organizatoriai gali geriau prieiti prie čia augusių jaunuolių.

Subūrę jėgas tikrai daugiau nuveiksime.

PARINKIME RŪBŲ IR APAVO TREMTINIAMS

Artinasi žiema ir neužilgo prasidės šalčiai. Nežiūrint intensingos emigracijos vis dar apie 20,000 tremtinių susilauks šaltos žiemos tremtyje. Jųjų tarpe yra apie 8,000 senelių, našlių, našlaičių, ligonių, paliegėlių, invalidų ir vaikų. Jie yra reikalingi rūbų ir apavo.

Visų šių nelaimingų tautiečių viltis nukreipta į amerikiečius. Iš jų jie susilaukdavo iki šiol taip reikalingos pašalpos, kuri juos palaikydavo materialiai ir moraliai. Tat neleiskime jiems ir ateity palūžti. Sušelpkime aukomis, rūbais ir avalyne. Peržiūrėkime neatidėliodami skrynias ir spintas. Ką rasite atliekamo neišmeskite, o pasiųskite BALF, kuris surinkęs persiųs tremtiniams į Europą.

Visi skyriai prašomi nedelsiant organizuoti rinkliavas savo apylinkėse. Praktika parodė, kad tose vietose, kur skyriai organizavo rinkliavas ir didesniais kiekiais gėrybių siuntė į BALF'o centralinį sandėlį, ten darbas visada pasisekdavo ir duodavo gerų rezultatų. Be to, centralizuotas skyriuose gėrybių surinkimas ir persiuntimas atseina žymiai pigiau, negu siuntinėjimas atskirais pakietėliais. Atvykusieji tremtiniai kviečiami prisidėti ir kuo galėdami paremti rinkliavas. Visų lietuvių bendromis pastangomis atliksime šį kilnų artimo meilės darbą ir palengvinsime tremtiniams pakelti šaltį ir skurdą.

Siuntas siųskite šiuo adresu: *United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.*

Kun. Dr. J. B. Koncius.
BALF'o pirmininkas

PRIGĖRĖ TŪKSTANČIAI GYVENTOJŲ

Guatemala, Guatemala.—Spaliu 19-tą Guatemala vyriausybė paskelbė, kad dėl potvynių šalyje žuvo 4,000 gyventojų ir kad materialiniai nuostoliai siekia apie 50 milijonų dolerių.

Kaimyninės šalys, taipgi Jungtinės Amerikos Valstybės teikia nukentėjusiems pagalbą. Daugiausia nukentėjo Escuintla miestas turintis 26 tūkstančius gyventojų. Šiame mieste pavyko išgelbėti apie tūkstantį vaikų, nors daugumos tėvai ir vyresnieji gyventojai žuvo.

Kavos produkuotojai sako, kad apie trečdalis jų produktų sunaikinta.

Potvyniai kilo dėl didelių lietų.

DIDELĖ BUSO NELAIMĖ

Paoli, Pa.—Spalių 24-tą Greyhound busas, vykęs iš Pittsburgh į Philadelphiją, susitrenkė su troku. Žuvo jūreivis Stephen H. Chapley, Jr., 18 metų, iš Uniontown, Pa. 31 keleivis sužeisti. iš jų 25 patalpinti ligoninėsna gydymui.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMO AMERIKOJE
OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Išeina ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Jung. Am. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00. Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

U. S. 81-JO KONGRESO PIRMAJAI SESIJAI IŠSISKIRSČIUS

Pereitą savaitę 81-jo Kongreso pirmoji sesija išsiskirstė "atostogoms". Šioje sesijoje Kongresas daug dirbo, pravedė svarbių įstatymų, vienok nemažai išeikvojo jėgų ir bergždiems ginčams.

Nors šiame Kongrese—atstovų bute ir senate—demokratai turi daugumą, vienok nevisuomet ši dauguma klauso prezidento Trumano ir jo administracijos prašymų ir patarimų. Dėlto žymi dalis administracijos pasiūlytų įstatymų projektų yra dar neišspręstų, arba jau atmestų. Gal būt, dalis tų projektų bus apsvarstyta ir priimta sekančioje sesijoje.

Ką nuveikė pirmoji sesija?—Ratifikuotas Atlanto Paktas, kuris garantuoja gynimą vakarinių demokratijų nuo agresijos. Jei ne šis paktas, Sovietų Rusija gal būt jau kontroliuotų visą Europos kontinentą, kaip ji dabar kontroliuoja rytines Europos šalis. Ši Kongreso sesija pratęsė taip vadinamą Marshall'o planą, pagal kurį vakarinės Europos valstybės tebegauna didelę Amerikos pagalbą ekonominiam atsistatymui ir sustiprėjimui. Užgyrė militarinę pagalbą demokratinėms Europos tautoms, kad jos greičiau atsigriebtų militariškai ir drąsiau kovotų prieš gresiantį komunistų pavojų. Užgyrė tarptautinę kviečių sutartį; pratęsė farmų kainų paramą; pakėlė ginkluotosioms jėgoms tarnaujančių algas; pratęsė rendų kontrolę, nors šis įstatymas [illegible] aukštiems federaliės vyriausybės pareigūnams [illegible] minimalį atlyginimą už darbą iš 40 centų pakėlė iki 75 centų.

Neužbaigti ir neišspręsti pasiliko šie projektai: teikimas ekonominės pagalbos atsilikusioms šalims; praplėtimas socialės apsaugos įstatymo su didesnėm beneficijom ir praplėtimas tremtinių įsileidimo įstatymo. Dėl šio paskutinio projekto Kongrese buvo daug ir karštų ginčų. Ką su juo padarys sekančioji sesija—sunku pasakyti. Mums, lietuviams, lengviau ant širdies, kad pagal dabar veikiantį įstatymą daug mūsų nelaimingų tautiečių jau pasiekė Ameriką ir čia įsikuria, kiti randasi pakelyje ir kad iki išsibaigs šio įstatymo kadencija, greičiausia vakarų Europoje pasiliks tik besveikačiai, seneliai, paliegėliai, džiovininkai ir kiti negalintys išvykti. Numatoma, kad tokių nelaimingų bus apie šeši tūkstančiai.

81-jo Kongreso pirmoji sesija atmetė privalomos sveikatos apdraudos įstatymo projektą; federalę pagalbą švietimui; Brannan'o farmų planą; civilių teisių—Anti-Poll Tax, priešlinčinį ir priešdiskriminacinį įstatymo projektą, prieš kurį griežčiausia kovojo pietinių valstijų kongresmenai ir dalis republikonų. Šis ginčas gerokai suskaldė demokratų frontą ir pakenkė Trumano administracijos numatytai programai.

Šiaip ar taip, pirmoji 81-jo Kongreso sesija daug nuveikė, bet galėjo nuveikti dar daugiau, jei demokratai vieningai laikytūsi ir remtų administracijos programą.

LENKIJOS ŽAIZDOS APGIJA-- LIETUVOS ŽAIZDOS GILINAMOS

New York (LAIC).—Lenkijoje išėjo įdomus Viktoro Moravskio veikalas apie dabartinės Lenkijos demografiją.

1939 m. Lenkija turėjo 32.1 mil. gyventojų, kurių 68% pagal 1931 m. surašymo duomenis, nurodė lenkų kalbą kaipo savo gimtąją (Vilniaus krašto duomenys šiuo atveju nepatikimi). Pagal 1946 m. vasario mėn. surašymo davinius, naujoji Lenkija turėjo 23 milijonus gyventojų, kurių 86% nurodė lenkų kalbą kaip savo gimtąją.

Moravskis išveda, kad prieškarinėje Lenkijoje buvo virš 24 mil. lenkų, gi dabartinė Lenkija turi virš 23 mil. lenkų. Taigi, grynai tautinis nuostolis siekia 1 mil. žmonių. 1946 m. apie 10% sudarė vokiečiai. Repatrijavus vokiečius, lietuvius, ukrainiečius ir baltgudžius, ir Lenkijon atgabenus lenkus iš Lietuvos, iš Sibiro, iš anapus Curzono linijos ir iš Vakarų Europos, jau 1947 m. gale lenkai sudarė virš 95% visų gyventojų, bet gyventojų skaičius sumažėjo ligi 23.8 mil.

Bendrai imant, netekusi savo žemių dalies, Lenkija nustojo 8 mil. gyventojų, bet tiktai 1 mil. lenkų. Prieauglis siekia 1 procento kasmet—virš 200,000. Mirtingumas sumažėjo. Po 20 metų Lenkija turės vėl apie 32 mil. gyventojų.

Taigi, nepaisant dalyvavimo kare ir stambių aukų, lenkų nuostoliai yra žymiai menkesni, palyginant su Lietuvos nuostoliais; lenkų tautybės žmonių pranyko 1 mil. (apie 5%), lietuvių tautybės žmonių žuvo arba ištremta irgi apie 1 milionas (apie 30%).

Jau Atvyko 14,000 Lietuvių Tremtinių

Š. m. spalių 25 d. laivu "GENERAL STURGIS" į New Yorką atvyko 109 lietuviai tremtiniai, tokiu būdu bendras skaičius atvykusių lietuvių pagal D. P. aktą pasieks 14,042.

BALF Imigracijos Komitetas

Apžvalga

KAIP KOMUNISTAI IŠ SAVO AUKŲ IŠGAUNA PRISIPAŽINIMUS

Savaitraštis "Amerika" išspausdino savo bendradarbio J. Jūragio raštą, kuriame jis apibudina, kaip komunistai išgauna prisipažinimus prie visų kaltinimų.

"Iš buvusių sovietų kalėjimuose ir koncentracijos lageriuose kalinių, pažinusių NKVD tardymo būdus, iš jų pasipasakojimų ir parašytų atsiminimų paaiškėja, kad prisipažinimas pasiekiamas ypatingu žmogaus kankinimu: mušimu, kūno žalojimu, marinimu badu, šaldymu ir deginimu, varginant ilgu stovėjimu ar tupėjimu, nemigu ir kitokiais kankinimais, kokius tik gali išgalvoti pikto žmogaus vaizduotė. Tardoma vis naktimis šviečiant į akis aštria prožektorių šviesa ir vis kartojant kas nakt tuos pačius klausimus, verčiant prisipažinti primestus kaltinimus. Kankinamas žmogus nustoja kantrybės, netenka valios ir noro priešintis. Kankinimai pasidaro daug baisesni už mirtį, mirtis tampa žmogui išgelbėjimu. Jis tuomet sutinka su viskuo, kad tik baigtųsi jo baisios kančios."

APSAUGA NUO LAISVĖS PRIEŠŲ

Sąryšy su Amerikos vadovaujančių komunistų nuteisimu, "Naujienos" rašo:

"Tose šalyse, kur komunistai turi savo rankose valdžią, jie atima teises visiems ne jų partijos žmonėms. Ne tiktai atima teises, bet ir žudo! O ar Amerikos komunistai kada nors protestavo prieš tokią tironiją komunistų valdomose šalyse? Niekad. Jie tas valdžias giria, vadina 'demokratiškomis'—ir gėrisi jų kruvinu teroru!

"Ne gana to. Jie atvirai sako, kad tokios 'demokratijos' jie nori ir Amerikoje; ir šitam tikslui jie dirba. Šitam tikslui tarnauja ir jų partija.

"Kaip agresingos Sovietų diktatūros įnagis, komunistai yra pavojus šiam kraštui, rimtas pavojus ir dabartinis pavojus, o ne tolimos ateities.

[illegible] kad komunistai padedavo Rusijos šnipams, ieškojusiems atominės bombos paslapčių ir kitokių slėptinų dalykų. O jeigu kiltų karas tarp šios šalies ir Rusijos (kas gali įvykti bet kada), ar maža žalos galėtų padaryti Amerikai tokie parsidavėliai? Komunistų vadai juk nesisarmatijo viešai pareikšti, kad karo atveju jie prieš Rusiją nekovotų.

"Šitokią partiją užtarti, ginti ir reikalauti jai 'laisvės veikti' yra ne tiktai neišmintinga, bet ir nelojalu savo krašto atžvilgiu.

"Europoje visa ellė demokratinių valstybių žlugo, suteikdamos pilną laisvę fašistams, komunistams, naciams ir kitokiems smurto apaštalams!

"Tie, kurie ruošiasi demokratiją paskersti ir šituo tikslu organizuojasi, privalo būti traktuojami, kaip potencialūs kriminalistai. Jię ne mažiau pavojingi žmonėms, kaip plėšikų arba gengsterių gaujos. Valdžios pareiga nuo tokių gaivalų žmones apsaugoti."

SOVIETŲ ŠUNŲ AKADEMIJOS

"Sandara" rašo:

"Sovietai turi keliolika šunų 'akademijų'. Šunims kasdien duodama mėsos, šokolado, cukraus. Jie yra lavinami gaudyti žmones, draskyti juos ir sekti jų pėdas. Tokie šunės paskiau siunčiami į koncentracijos stovyklas ir pasienį. Nemažai tokių keturkojų enkavedistų slankioja ir Lietuvoje.

"Prie Lietuvos pasienio yra kelios apsaugos linijos. Pirmąją daboja kareiviai, antrąją šunės, trečioji yra 'mirties sfera', per kurią jau niekas nepereis. Tų apsaugų plotas tęsiasi 10 kilometrų. Vienok nepaisant į tokias nenugalimas sunkenybes, šimtai žmonių bando prasiveržti ir žūsta. Tik labai retam atsitikime kai kam pasiseka perbėgti."

AMERIKOS KOMUNISTAI LAIMINGI

"Vienybė" rašo:

"Rašant šiuos žodžius, dar nebuvo žinios, kokią bausmę teisėjas Medina paskirs vienuolikai komunistų.

"Tai, be abejonės, bus kalėjimo bausmė.

"Gana to, kad [illegible] Amerikos komunistų partijos vadai [illegible] 'politbiurą', federalinis teismas rado kaltus.

"Mat, jie, Maskvos diriguojami, planavo sugriauti Jungtinių Amerikos Valstybių santvarką.

"O tuo tarpu Vengrijos komunistų vadai už tokį pat nusikaltimą pakarti . . .

"Taigi, mūsų komunistai, palyginti, yra laimingi žmonės."

Į PASAULIO LIETUVIUS

Nuo spalių 4, 1949 m. perėmę kultūros žurnalo "AIDAI" leidimą, Lietuvos Pranciškonai Amerikoje kreipiasi į pasaulio lietuvius anapus geležinės uždangos:

Kol tėvų žemė pavergta, kiekvienas esame kovos lauke, kuriame mūsų tautai lemiama žūtis ar būtis. Eina šiandien klausimas ne tik apie politinę laisvę, bet ir apie pačią tautinę gyvybę. Sužlugdžius priešui valstybę, mirties pavojun pateko ir lietuvių tauta. Tuos, kuriuos uždarė geležinė tautų kaceto uždanga, naikina fizinis teroras. Tuos, kurie išsisklaidėme po visus pasviečius, gręsia dvasinis sunykimas. Negalime niekuo padėti tiems, kuriuos žudo genocidinio budelio ranka. Bet būtų didelė kaltė, jei savo tautai žūtume ir mes—žūtume ne nuo svetimos budelio rankos, o patys dvasiškai sunykę. *Kaltintų mus už nutautėjimą istorijoje ir tautų Viešpačio akivaizdoje visas tas kraujas, kuriuo šiandien persisunkusi tėvų žemė.*

Todėl, kai tremtyje leidžiamas kultūros žurnalas "AIDAI" pateko į sunkesnę padėtį, Lietuvos Pranciškonai Amerikoje pasiryžo tolesnio jų leidimo naštą perimti ant savo pečių. Pradėti leisti 1947 m. pradžioje, "AIDAI" kas mėnesį reguliariai lankė savo skaitytojus iki pat šių metų. Sunkenybės prasidėjo, kai iš Vokietijos stovyklų lietuviai tremtiniai ėmė sklisti į visas šalis. Ryšium su tuo ir iškilo reikalas perkelti ir "AIDŲ" leidimą į Jungtines Amerikos Valstybes, nes kaip tik čia ir nusikreipė didžioji mūsų tremtinių dalis.

Perimdami "AIDŲ" leidimą į savo rankas, Lietuvos Pranciškonai yra pasiryžę juos išlaikyti tokios pat katalikiškos dvasios ir tokio pat lygio. "AIDŲ" puslapiai pulsuos ta pačia krikščioniškosios kultūros dvasia, kuria persisunkusi ir visa mūsų tautinė kultūra. Kryžiaus ženklu vedama laisvės kova tėvų žemėje, kryžiaus ženklu turime ir mes kovoti už tą pačią kovą. Krikščioniškoji gyvenimo tiesa, išvesdama žmogų iš siauro asmeninių rūpesčių rato ir apeliuodama į gyventi aukštesniam idealui, drauge yra ir tautinio idealizmo versmė bei tautinio atsparumo laidas.

Taip pat bus stengiamasi "AIDUS" išlaikyti tokio pat lygio kūrybinės minties organu, kokiu jie buvo ir ligi šiol. Labai svarbu, kad mūsų rašytojai, mokslininkai ir filosofai galėtų savo laimėjimus viešumon paskelbti bent tuose rėmuose, kuriuos sudaro kultūros žurnalas. Ypatingai tai svarbu šiandien, kada mokslinių veikalų išleidimas pasidaręs beveik neįmanomas.

Imdamiesi "AIDŲ" leidimo, Lietuvos Pranciškonai tiki mūsų inteligentijos dvasiniu gyvumu ir tikisi tos paramos, kuri viena gali laiduoti jų pasiryžimo sėkmę. Visi mūsų tautos kūrybingieji kultūrininkai prašomi šią mūsų kultūros žurnalo išlaikymo pastangą paremti savo poetiniu, filosofiniu ir moksliniu žodžiu, o visi kiti—žurnalo platinimu bei prenumeravimu.

Ta pačia proga Tėvai Pranciškonai painformuoja, kad iki Naujų Metų "AIDAI" bus leidžiami Vokietijoje, nuo sausio 1, 1950 m.—Jungtinėse Amerikos Valstybėse, kur jie pasirodys kas mėnesį, išskyrus du vasaros mėnesius, 96 psl. knyginio formato numeriu. Prenumeratos kaina metams JAV nustatyta penki doleriai. Atskiras numeris—penkiasdešimt centų. Kituose kraštuose atitinkamai to krašto valiutos santykiui su doleriu.

Žurnalui vadovauti sudarytas redakcinis kolektyvas su rašytoju Antanu Vaičiulaičiu priešakyje iš šių asmenų: dr. J. Aistis-Aleksandravičius, T. dr. L. Andriekus, O.F.M., Bern. Brazdžionis, J. Girnius, dr. J. Grinius, T. dr. B. Grauslys, O.F.M., dr. A. Kučas, dr. K. Pakštas, dr. A. Šapoka, ir T. J. Vaškys, O.F.M.

T. Justinas Vaškys, O.F.M.,
Provincijolas

PAMALDOS ŠV. PATRIKO KATEDROJE

Visuotinio Am. Liet. Kongreso pamaldos įvyks sekmadienį, lapkričio 6 d. 4 val. popiet Šv. Patriko katedroje, 5th Avenue ir 50th Street, New York, N. Y.

Mišparus laikys vienas lietuvių prelatų. Pamokslą pasakys vyskupas Joseph F. Flannelly; New Yorko Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Jurgis Gurinskas atkalbės *Maldą už Kenčiančią Lietuvių Tautą* ir chorams vadovaujant visi dalyviai sugiedos antrąjį dabarties Lietuvos Himną "Marija, Marija". Palaiminimo metu, visi dalyviai sugiedos "Šventas Dieve". Galop, visi sugiedos Lietuvos ir Amerikos himnus.

Pamaldoms preziduoti yra užkviestas kardinolas Francis Spellman. - Pamaldose dalyvaus Lietuvos, Latvijos, Estijos pasiuntiniai, valdžios atstovai, pavergtų tautų komitetų atstovai. Visi Kongreso atstovai yra prašomi dalyvauti.

NEW YORK IR NEW JERSEY RENKA ATSTOVUS

Kongreso Rengimo Komitetui pranešta, kad šios organizacijos jau išrinko atstovus į Visuotinį Amerikos Lietuvių Kongresą:

Kearney, N. J., Lietuvių Am. Piliečių Klubas ir Šv. Vardo Draugija paskyrė $200.00 auką ir išrinko atstovus—kun. D. Pocių, Balį Laučką, Kaz. Nakrošių, Kohanskį ir Jurgį Katilių.

Brooklyn, N. Y., Lietuvių Atletų Klubas paskyrė $25.00 auką ir atstovais išrinko Juozą Reterį, [illegible] Lukę, D. Kliugę, A. Andriulį ir Pr. Venį.

Am. Liet. Legijono Dariaus ir Girėno Postas Nr. 1 (New York) paskyrė $25.00 auką ir atstovais išrinko adv. K. R. Jurgėlą ir Ant. Povilanską.

Lietuvių Tremtinių Draugija New Yorke išrinko 5 atstovus.

PADANGĖS ARAS—DIEVO PAUKŠTELIAMS

Kun. S. J. Vembrė—Padangės Aras, gyvenąs Athol, Mass., prisiuntė BALF'o centrui parinktų aukų bendroje sumoje $125.00.

Savo laiške BALF'ui jis rašo: "Man yra labai gaila, kad tik tiek tegalėjau šiuo metu jums pasidarbuoti, mat,turime bedarbę, todėl ir kišenės suvaržytos. Geresniais laikais galėjau atsiųsti net dešimt sykių daugiau."

BALF'o centras dėkoja tremtiniu rėmėjui kun. S. J. Vembrei už jo pasidarbavimą parenkant auku tremtinių gelbėjimo ir šelpimo reikalams. Lygiai taip pat dėkojame už parūpinimą garantijų 130 tremtinių, kurių dalis jau atvyko, o kiti atvyksta. Šis gražus pasidarbavimo pavyzdys tebūna paskatinimu ir kitiems tautiečiams.

BALF'o Centras

DĖL LAIVŲ NELAIMĖS ŽUVO 20 ASMENŲ

Berwick, Anglija.—Spalių 18-tą dėl didelių audrų prie North Sea Coast susitrenkė dar neužbaigtas konstruktuoti lėktuvų vežiotojas "Albion" su laivu pakrautu anglimi. Žuvo 20 jūreivių. Keturis jūreivius pavyko išgelbėti. Lėktuvų vežiotojas nuskendo.

New York.—Spalių 22-rą autoritetai areštavo penkis Sovietų prekybinės agentūros "Amtorg" oficialus, kurie neužsiregistravo kaip svetimos valstybės agentai. Dabar komunistai vėl turės progos protestuoti ir kelti trukšmą dėl persekiojimo.

Washington.—Spalių 22-rą paskelbta, kad šalyje randasi apie 4 milijonai bedarbių. Bedarbių skaičių labai padidino anglies ir plieno darbininkų streikai.

Musų Laikai

Rašo P. VAIVORAS

Mes lietuviai turime perdaug jausmingumo, perdaug romantizmo savo būde. Kuomet mums reikia spręsti kokį nors svarbesnį gyvenimo uždavinį, mes daugiau vadovaujamės jausmais, bet ne rimtu galvojimu. Tokie reiškiniai pastebiami mūsų susirinkimuose,mūsų organizacijose.

Žinoma, kad ir kitų tautų žmonės nėra laisvi nuo jausmingumo, tik skirtumas tame, kad mes lietuviai to jausmingumo turime daugiau, negu kitų tautų žmonės.

"Dirvos" 37 numeryje, korespondentas Ž. aimanuoja, kad lietuvių parapijos čia, Amerikoje, slopina lietuviškumą, kad lietuvių bažnyčiose vartojama anglų kalba. Jeigu korespondentas Ž. būtų įsigilinęs į gyvenimą, jis turėtų kitokią pažiūrą į lietuvių parapijas, bet jis nepajėgia to padaryti. Ir nemokytam žmogui turi būti suprantama, kad mes lietuviai nesukursime Lietuvos nei Clevelande, nei Chicagoje, nei kur kitur. Lietuvą galime sukurti ir palaikyti vien tik Lietuvoje. Gal kam bus tas skaudus pareiškimas, bet gyvenimas turi savo logiką, mes savo užgaidomis tų gyvenimo taisyklių nepakeisime.

Kuomet lietuviai atvyko iš Lietuvos, jie sukūrė lietuviškas parapijas ir bažnyčiose buvo vartojama vien lietuvių kalba. Laikui bėgant senieji išmiršta, jų vieton ateina į bažnyčias jau antroji ar trečioji generacijos. Tūkstančiai lietuvaičių ištekėjusių už kitataučių, tūkstančiai lietuvių yra vedę kitatautes. Lietuvių kalba tose mišriose šeimose nevartojama. Tad kokią kalbą kunigas privalo vartoti bažnyčioje, kad žmonės jį suprastų?

Padėkime, korespondentas Ž. buvo pakviestas pasakyti prakalbą kokioje nors salėje. Prieš prakalbos programą, jam buvo paaiškinta, kad iš visos publikos tik 10-tas nuošimtis gerai supranta lietuviškai, 15-tas nuošimtis menkai moka lietuviškai, bet visa publika supranta angliškai. Tad sulig korespondento Ž. samprotavimo, jis išdrožtų prakalbą lietuviškai, bet 75-tas nuošimtis publikos žiovautų laike jo prakalbos, arba visai turėtų apleisti salę.

Tad tas pats yra ir su lietuviais kunigais, jie vartoja be lietuvių kalbos ir anglų kalbą lietuvių bažnyčiose ne dėlto, kad jiems būtų anglų kalba prie širdies, bet kad reikalas juos spiria tai daryti—nėra kitos išeities.

Taipgi būkštaujama, kad lietuvių parapijos pateks į kitataučių rankas. Žinoma, tas gali įvykti ir įvyksta. Nieko nėra amžino šiame pasaulyje, viskas mainosi, keičiasi. Padėkime, lietuviai turi Baltimorės miesto centre gražią gotiko stiliaus bažnyčią, mokyklą, salę, vienuolyną ir garažą; visa nuosavybė verta pusės milijono dolerių. Lietuviai tų pastatų nei statė, nei pirko, jie tą nuosavybę gavo nuo vokiečių. Kuomet vokiečiai pakriko ir nepajėgė išlaikyti savo parapijos, Baltimorės vyskupas šią parapiją pavedė lietuviams. Kas įvyko su Baltimorės vokiečiais—jie ištautėjo.

"Dirvos" korespondentas labai siaurai žiūri į katalikų veikima, jis religinį ir tautinį apsireiškimą mato vien tik bažnyčios apeigose. Katalikų veikimas nesiriboja vien tik bažnyčios sienomis. Katalikams rūpi taipgi apšvieta, spauda, organizacijos, šalpa, apdrauda ir taip toliau.

Jeigu tautos religinis, tautinis ir socialinis subrendimas būtų sprendžiamas vien iš bažnyčios apeigų, tad rusų tauta užimtų pirmą vietą visame pasaulyje. Rusų popai dėvėjo drabužius panašius į Kristaus, jų ilgos barzdos ir ilgi galvos plaukai irgi priminė Kristų. Rusų cerkvėse buvo vartojama vien rusų kalba, dažnai giedamas tautos himnas "Bože carią chrani"; vienok bolševikai surado rusų tautoje patogią vietą susukti sau stiprų lizdą.

Vargas tautai, kuri turi perdaug romantikų, sentimentalistų ir partijos vergų, bet mažai rimtai protaujančių žmonių.

ATIDARYTA DIDŽIOJI LIETUVIŲ DAILĖS PARODA

NEW YORK.—Spalių 20 d. 8 val. vakare muziejuje New York Hall of Science atidaryta Didžioji Lietuvių Dailės Paroda.

Atidaryman susirinko apie tūkstantis asmenų — amerikiečių ir lietuvių. Nemažai atvažiavo iš kaimyninių valstybių: Conn., Massachusetts, Pennsylvania.

Atidarymo iškilmės tęsėsi apie valandą laiko. Pradžioje muziejaus direktorius Robert Shaw pristatė Parodos tvarkytoją adv. A. Olį, kuris trumpai nušvietė parodos atgabenimo ir suorganizavimo istoriją, įvertino jos reikšmę Lietuvos laisvinimo byloje ir pakvietė ministrą Povilą Žadeiki tarti žodį. Ministras Žadeikis keliais žodžiais pasidžiaugė parodos didžiule nauda Lietuvos reikalams, sveikino visus, kurie ryžosi tokiam milžiniškam darbui ir reiškė viltį, kad visi lietuviai gerai supras parodos nejkainuojamą reikšmę lietuvių įtakos skleidimui Amerikoje.

Po ministro Žadeikio kalbos adv. Olis pakvietė ministrą Stasį Lozoraitį atidaryti parodą.

Pasibaigus parodos atidarymo iškilmėms, svečiams buvo parodyta filma iš lietuvių tremties gyvenimo. Šokėja E. Čiurlytė atliko įvedamąjį šokį. Pirmasis parodos apžiūrėjimas sudarė įspūdį, kad paroda suima daug vertingų meno dalykų ir kad jos pilnam apžiūrėjimui reikia kelių valandų laiko. Kadangi parodos atidarymas buvo surištas su muziejaus pagrindiniu remontu, tai ir parodos išstatymas dar negalėjo būti pilnai išlygintas. Bet per porą dienų tie visi trūkumai jau ištaisyti, ir paroda jau yra įgavusi savo tikrą ir pilną vaizdą.

Dabar belieka, kad lietuvių visuomenė savo lankymu, savo pritarimu ir savo aukomis—kad ir mažomis—ją remtų ir padėtų tą didelį kultūros reikalą pilnai išnaudoti Lietuvos bylos laimingam užbaigimui.

GELBĖKIME TREMTINIUS

Dar apie dešimt tūkstančių lietuvių tremtinių Vokietijoje nerime blaškosi, laukdami kaip išganymo darbo ir buto sutarčių. Jų nerimas suprantamas: pasibaigus 1950 m. birželio 30 d. IRO globai, jie bus išblaškyti iš stovyklų, atiduoti į vokiečių ūkį sunkiems darbams ir pusbadžiai egzistencijai, nes Vokietija, turėdama keliolika milijonų tremtinių savo kraujo brolių, pirmoje eilėje rūpinsis savaisiais.

Amerikos lietuviai, jau sugebėjo atgabenti čia apie penkiolika tūkstančių tremtinių, kiti net po kelias dešimtis visai nepažįstamų žmonių, vien tik vadovaudamiesi artimo meile, jautria širdimi ir užuojauta kenčiantiems broliams.

Visi tie tūkstančiai jau susirado sau pastogę ir darbą ir negula sunkia našta savo geradariams. Jei iš tūkstančių vienas, kitas atsiranda nedėkingas, tai už vieno nuodėmes negalima keršyti tūkstančiam dorų žmonių. Kas žino, gal tie tyčia pasiųsti, kad sąmoningai ardyti taip sekmingai vykstantį darbą.

Laiko liko nedaug, tat sukruskime visi. Nuoširdžiai kviečiu visus dvasiškius, namų savininkus, pramoninkus, ūkininkus ir visus galinčius atlikti reikalaujamus formalumus, tiek seniau gyvenančius lietuvius, tiek ir naujai atvykusius įsijungti į garantijų rinkimo vajų.

Kun. Dr. J. B. Koncius,
BALF pirmininkas

THE FACE OF LITHUANIAN CULTURE

By DR. ANTANAS MACEINA

To appreciate Lithuanian culture, the geopolitical position of Lithuania should always be considered. Lithuania lies on the threshold separating the Germanic from the Slavic world. Large nations are her neighbours—the Russians, the Poles, and the Germans—all three of whom influenced the development of her culture. But despite this, Lithuanian culture preserved its original character. Many a person is gravely mistaken when thinking Lithuanian culture a mere reflection of either Slavic or Germanic culture. In fact Lithuanian culture is quite independent and in no way identical with either Slavic or Germanic culture. It is very wonderful indeed that the small Lithuanian nation managed to preserve the original character of its culture without falling into either of the great neighborly cultural currents. This is due to Lithuania's historical course.

LITHUANIAN CULTURE HAS NOT BEEN HANDED DOWN BY NEIGHBOURS

The never ceasing assaults of the German Order of the Cross, the constant devastating of Lithuanian territory, as well as slaughter and the burning down of villages were the reasons why Lithuania was always at war with the Germanic world. The German Order of the Cross, while taking the Gospel to Lithuania, was also a bearer of German culture, and the countries it succeeded in occupying, as, for instance, Latvia and Estonia, felt the influence of German culture very strongly. Meanwhile Lithuania constantly engaged in self-defence, withstood not only the military power of the German order but the cultural subjugation by it as well. Thus it occurred that, although the culture of the Germanic world was much more advanced than Lithuanian culture. Lithuania shut her eyes to it and refused to accept it because it forced its way into the country by means of the sword and not by quiet cultural penetration. It is true, after World War I when it seemed that Germany had become harmless and when, after the joining of the Klaipėda (Memel) territory to Lithuania, the percentage of Germans in Lithuania increased. German was made the first foreign language at intermediate schools. No sooner, however, did the Germans intensity their national-socialist propaganda in the Klaipėda (Memel) territory after 1933 and the reprisals against Lithuania, than German had to cede its foremost position to French. We may follow up Lithuania's self-defence against German culture throughout the whole of her history. Therefore if during the war with Soviet Russia the Germans made every attempt to try the effect of German culture upon the Ukraine, Latvia, Estonia, and even Poland, they did not dare to do so in respect to Lithuania. They realized that there was almost nothing in Lithuania to remind them of Germany. The baroque Lithuanian architecture has been created either by Italians or by the Lithuanians themselves. The same may be said about ancient paintings. Customs and national arts are also quite distinct from those of the Germans. The new culture has developed under French rather than under Germanic influence. During the second period of occupation German scientists were very anxious to discover remmants of Germanism wherever the German armies went, but in Lithuania they found nothing worth mentioning.*)

The relations of the Lithuanians to the Russians were very much the same. It is true, Lithuania had been under Russian domination for a considerable period of time, and it seems as though 3 million Lithuanians could have easily been drowned in Russian culture. But the Russians made a happy mistake: they wanted to Russianize the Lithuanians by making them abandon Catholicism, and embrace the Russian church. The struggle against Catholicism in Lithuania met with such fierce resistance and raised such a strong anti-Slavic spirit among the Lithuanians that all the attempts of the Russians to spread their culture among people failed. The Lithuanians neither learned Russian nor bought Russian books, nor did they read Russian newspapers or send their children to Russian schools. They preferred remaining uneducated—even illiterate—but Lithuanian. The influence of Rusian culture is felt more distinctly among people of the Lithuanian prewar educated classes who could not help attending Russian grammar schools and universities and adopting Russian culture there. How superficial this influence was is proved by the fact that no other institution but Russian schools and Russian universities produced the bunch of men who won the struggle for Lithuanian independence and became the first leaders of independent Lithuania on her path of culture. The prewar Lithuanian inteligentsia forgot neither their native language, nor their independent way of thinking; nor the affairs of their nation. On the contrary, they fought for them and succeeded. It is characteristic that not a singe school for Lithuanians taught Russian in Lithuania during the independent period. Therefore, in spite of their violence and wilful efforts to Russianize the Lithuanians. Lithuanian culture remained untouched in its very core. That little of its outer surface that had been injured, has been mended and purified during the 20 years of independent life. Thus, Russian influence on Lithuanian culture is as insignificant as German.

The cultural expansion, felt most in Lithuania, is that of the Poles. The baptism of Lithuania by Polish priests (1937) and the political Union of Lublin widely opened the gates to Polish culture which penetrated the country through the church and public institutions as well as through the relations between the nobility of the respective states. It left rather numerous traces but was not only unable to stifle the originality of Lithuanian culture but even too weak to injure it, the influence of Polish culture restricting itself to the nobility and townspeople. The common people were not influenced by it, and the village remained unchanged as before. But the nobility disappeared long ago in Lithuania and with it Polish influence. In twenty years the towns became Lithuanian too which proves that Polish influence, though widely spread, was nevertheless superficial. Moreover, the Poles made the same mistake that the Germans and Russians had made: grabbing Vilnius (Vilna, Wilno) they incited the Lithuanians against themselves politically. All the Lithuanian nation was deeply disgusted. As a sign of protest, not only no diplomatic and economic relations with Poland were upheld but even every cultural connection was broken off. The seizure of Vilnius was a great forfeit of cultural expansion on the part of the Poles.

In this manner historical fate itself saved Lithuanian culture from notable foreign influence and preserved its originality.

WHAT THEN IS PECULIAR TO LITHUANIAN CULTURE?

The first striking feature of Lithuanian culture is the precedence of idea over form. The Lithuanians are not like the Greeks creators of a culture of form. They are averse to all that is glaring and painful to the eye. In the world of colour we meet neither pietistic colourfulness nor painful combinations. All is modest but tasteful. "The Lithuanian countrymen", says the great French geographer E. Reclus, "show the greatest distinction from the Poles in the plainness of their clothes: they avoid glaring colours, smartly cut garments, and glittering finery. Their grey clothes without any embroidered ornaments are proof of their modest nature: they make no attempt whatever to show off." Nouvelle geographie universelle V, 431). The Lithuanians do not create handsome and distinct forms but profound and sublime ideas. The culture of the Lithuanian nation is a culture of ideas. For that reason Lithuanian culture is attended by a strange longing for the transcendental ideal and by a certain pessimism, because an ideal is hard to embody in real life. The idealistic attitude in the conception of life has always a distinct advantage over the materialistic outlook. The bourgeoisie was never predominant in public life. It manifested itself only in small circles which were always talked of with indignation by the Lithuanians. In Lithuanian literature the formal type, sacrificing idea to form, was never strong. Maybe, such a devotion to the idea has disadvantages too, paying too little attention to outer forms and their treatment. On the other hand, however, it makes Lithuanian culture rich in spirit and problematics.

The Lithuanians express their ideas mostly by means of symbols. Symbolism is rather notable in Lithuanian culture. Our folksongs are almost all without exception symbolic. Reality is always veiled in them and styled in a certain manner. Therefore Lithuanian songs are very decent in comparison with those of other nations. Slavic songs in particular. E. Reclus says that Lithuanian songs "differ from those of the other continental nations in sensitive reserve and modest discretion when speaking of love." (op. cit. ibd.). The reason for this attitude may be found in the fact that symbolism does not permit brutal reality to break through and to be expressed in realistic terms.

The symbolic way of expressing oneself pervades the whole of Lithuanian culture and is to be found in customs, music, and painting (Čiurlionis is the greatest symbolist) as well as philosophy, in which a platonic attitude is distinctly predominant (philosophy of Šalkauskis).

LITHUANIAN CULTURE IS BALANCED

Another feature of Lithuanian culture is its synthetic inclination to maintain balance. Lithuanian culture avoids one-sidedness. Russian and German culture is distinctly one-sided. Russian culture is one-sidedly mystical, while German culture is one-sidedly activistic. Mysticism and activism were the two currents the Lithuanian nation had to fight constantly, siding with neither of them. The natural result of this struggle was that the Lithuanians used all that was sound and reasonable to serve art and would not spend either time or energy on extreme movements.

Thanks to this synthetic inclination, the culture of independent Lithuania did not yield to onesided ideas which were rather plentiful after the Great War. Lithuanian literature [illegible] naturalism or by technical naturism. Lithuanian writers kept to the synthetic course, some inclining towards realism, others towards symbolism, but always avoiding extremes and fruitless experiments. Lithuanian painting embraced neither the stiff academic movement nor Cubism and Geometrism, distorting man and nature. Although Lithuanian painters tried their talents in both classes of painting, they abandoned these attempts and chose simple forms of expressing their ideas, this way of painting suiting the Lithuanian frame of mind much better than the above schools. In the field of music the ultramodern road was entered upon by some experimenters and disharmonic music produced, where noises and discords substitute for harmony. But these experiments did not attract the Lithuanian musicians either. In the field of science, as already mentioned, various movements found their expression, but not one of them—least of all the most onesided ones as Marxism and Universalism in Sociology, and idealism in philosophy—either preponderated or was broadly acknowledged by the public. In public life, although the various movements had decided on their conceptions of life, they still worked in harmony, the understanding between the Catholics and Lefts constantly growing in later years. In spite of the fact that the government had established itself on having overthrown the former governments and that it tended to an authoritarian regime, it was nevertheless very mild in comparison with the regimes of other countries. Even in this respect the Lithuanians avoided one-sidedness. That the Lithuanians show no tendency towards excesses in public life is proved by the fact that, although the government was overthrown in 1926 and a second unsuccessful attempt to overthrow it was made in 1934, not a single person was either killed or shot.

The culture of independent Lithuania adhered to a synthetic middle course. Perhaps this is the only course that small states can adopt, especially if they live between large and decidedly onesided neighbours.

The living of such a nation between two nations of diametrically opposed character may produce a positive, amortizing effect upon the practical social life of those nations, and its culture enriches the common creative treasury of the world. It has already been said by Goethe that the world is, as it were, a fugue throughout which motifs of various nations are heard from time to time. The Lithuanian people hopes the Lithuanian motif will also be permitted to sound in the universal fugue.

(Living in Freedom)

*) Maybe, that is the chief reason why the Lithuanians managed to resist repeated German enticements and threats for three years of occupation (1941-1944) and to boycott first the invitation and then the compulsion to join the SS or the German army. Of all the occupied countries only Lithuania had no SS legion or division. The several hundred youths who were seized in streets or at cinemas and then made to join by keeping them without food or water for some days did not form a Lithuanian SS unit but were dispersed among German formations. Even those who were made to join the Flak (German anti-aircraft unit) were not kept in groups because the Germans did not trust the Lithuanians.

News From Occupied Lithuania

MASS DEPORTATIONS OF LITHUANIANS IN 1948 AND THE FIRST HALF OF 1949

Up to the present time seven large mass deportation from Lithuania to Russia have taken place: June 13-14, 1941 (affecting about forty thousand people); September 1945; February 16, 1946; December 19, 1947; May 22, 1948 (affecting nearly one hundred thousand); March 25, and June, 1949. In addition, the Bolsheviks have been emptying the overcrowded prisons and deporting the inmates at the rate of 2,000 a month. Preparations for the 1949 mass deportations were known in advance. Relying on material published as early as January 14, 1949, we called the attention of our readers to a secret order of the Politburo, dated July, 1948, which was transmitted by MGB officer Abakumov for execution by the Soviet Army.

The largest Lithuanian deportation undertaken by the Russians was that of May 22, 1948. No other deportation had been so thoroughly prepared by the Bolsheviks. In a single day Lithuania was scheduled to be deprived of more than one hundred thousand of her inhabitants. In the beginning of March, 1948, groups of Russian officers appeared in all Lithuanian communities. Rumors were spread that mobilization plans were being prepared and that war was imminent. But it soon became evident that the object of the groups' activity was the preparation of lists of persons for deportation on a large scale. An investigation of each person was made, based on information gathered from neighbors, Soviet spies, and istrebiteli (Soviet shock troopers). Sensing this, the people became restless; they could not work. Men, women, and children, fearing to sleep at home, spent the nights in the forests. Many children became ill besause of the difficult conditions under which they lived. Rumors were spread by the istrebiteli that deportations were to take place on a certain day, but repeated postponement made the people nervous and desperate. Before deporting their victims, the Soviet tyrants robbed them by imposing high taxes and forcing them to subscribe to state loans.

In order to frighten the people from their hiding places in the forests, a rumor was spread four or five days before the deportation that all vehicles were being mobilized to bring in Red soldiers to clear the forests of resisting partisans. Before dawn on the morning of the deportation, the MVD "operative" groups suddenly surrounded the homesteads. The knocking of rifle butts on the doors, loud enough to arouse the dead, terrified the inhabitants. Entering the house, a group of five to ten Russians accompanied by one istrebitel first ascertained whether all members of the family were present and then read the order of deportation to Siberia. No reason was given for the deportation. Snatching things from their victims, the Russians smashed windows and furniture and tore down holy pictures. The weeping women and children were told: "Why cry? The White bears will console you"; or, "Do not worry, if bears can live there, so can you!" In theory, the deportees were to be allowed to take up to 100 klgr. of clothing and food, but in reality even this "privilege" depended upon the mood of the operating group. In some instances, the Russians deprived the people of their belongings at the deportation centers. People fled, even though they were aware that it was hopeless; for they would rather die in their homeland than leave for Siberia. Such was the case of Tomkevicius, of Slapiku Village, Seirijai community, who died in terrible suffering from his wounds. A fifteen-year-old youth, by the name of Petraska, was shot in both legs while trying to escape. Asked why he ran, he replied: "In order to be shot here so that, even dead, I can remain in Lithuania." Even women and children were shot down as they tried to escape their fate; their cries and the sound of shooting were heard everywhere. Homesteads were set afire.

The treatment of the deportees by the Bolsheviks was most brutal; they were beaten, kicked, robbed, sneered at. There were those like Krilavicius, of Jeznas, who had been ill for many years and one person from Birstonas who was taken from his death bed and died on the way to the deportation center. In Rumbonys, a woman, whose husband had already been deported, was forced to walk uphill for several miles carrying her two small children in her arms in order to reach the boxcar which was to take her to the deportation center. She was beaten to make her walk faster on the way to her Golgotha. Neither women giving birth that night nor their children were spared. When neighbors interceded for one newly born, the answer was: "We know what he would be when he grew up." However, when they insisted, the child was thrown to them from the window of the moving car. In many instances people were forced to use their own horses to reach the deportation center, driving their cattle with them. In a barbed-wire enclosure they awaited the hour of their departure. Human cries mingled with the bawling of the frightened and dying cattle. The day of deportation was a rainy one. In order to get some rest, when night came, the mothers with their children had to lie down in the mud and rain.

The victims were forced to sign papers to the effect that they are leaving their beloved homeland "voluntarily." The Russians, or istrebiteli, signed on behalf of those who refused.

From the concentration places fenced with barbed wire, the victims were taken to railway stations and crowded into freight cars. The doors nailed, the windows barred. Their fate was sealed.

Their fiendish work completed, the Russians celebrated their day of triumph by indulging in drinking orgies which ended in brawling over their loot. Needless to say, most of the people's wealth was destroyed.

This deportation, although affecting about one hundred thousand Lithuanians, was considered a failure by the Russians because of the numerous escapes, who joined the underground. Ironically, the Soviets tried to induce people from their hiding places by promising them amnesty and freedom to remain in Lithuania. Naturally, such promises fell on deaf ears.

For the most part, small landowners were affected. Approximately forty-five hundred were deported from the districts of Alytus, Varena, and Lazdijai. In some instances, entire villages were affected. For example, some localities near Veisejai, Kapciamiestis, were stripped entirely of their inhabitants. The mass deportations of mothers, children, and even the aged, was aimed at the annihilation of the Lithuanian people.

Where the 1948 deportations affected mostly the countryside, the March 24-27, 1949, deportations were chiefly in the cities and towns, particularly in the city of Kaunas. This time Jews were also included. Kaunas was deprived of approximately twenty thousand persons. Trains and their personnel were sent from Byelorussia to carry out the deportations in adjacent areas. These were followed by MVD gangs who disposed of the deportees' property.

The hunt for victims continued, day and night, for three days while echelons waited at the station. The deep snow made hiding and escape more difficult. This deportation affected people who had not expected to be deported. For example, a man by the name of Mizara, from Saulenai Village, Leipalingis community, who was poor and Communist-minded was one of the victims. His son had served in the Red Army, and he had often boasted of this fact. Nevertheless, he was not spared.

Throughout the entire period, the Lithuanians behaved with dignity. They sang their national anthem and partisan songs. An old teacher, by the name of Gavelis, before climbing into the freight car, addressed the Russians and the istrebiteli, saying: "You may deport us, but there shall always be others to avenge us." He fainted, and in this condition he was taken away.

MILITARY ACTIVITIES IN LITHUANIA

According to the latest reports, there are supposed to be two Soviet armed divisions in the city of Vilnius. A tank division is located in the Snipiskiai barracks. In the park at the foot of Gediminas' Hill, numerous barracks have been built, in which the 17th infantry division is housed. The Russian infantry unit No. 2301 is in the Antakalnis barracks. The NKVD cavalry unit was stationed in Savanoriu Prospektas.

The Kirtimai (Parubanek) airport, located nine kilometers south of Vilnius, which was improved by the Germans, was still further developed by the Soviets with the help of German prisoners of war. In 1948 great activity was noted around that airport, with maneuvers by Russian fighter and bomber planes of the GAK type and two-motor bombers similar to the German Fuke Wulf. In Vilnius there are numerous women flyers.

About ten kilometers west of Vilnius, in the neighborhood of Baltoji Vokia, is a new, modern airport with radio and projector installations. A much-guarded, secret airport is in the Jonava-Gaisunai - Karmelava region. Former German prisoners of war stationed in Lithuania who have returned to Germany refer to it as "Luisberg." About thirty buildings and a radio station were supposed to have been constructed. Politically unreliable prisoners of war, who had no chance of returning to Germany, were the only labor employed for work at this airport. Building materials were unloaded at a distance of five kilometers from the construction area, and outsiders were not permitted to approach. There is reason to believe that the "Lager Luisberg" referred to by German prisoners of war is not in the Jonava-Gaisunai area, but is in the neighborhood of Islauza, between Kaunas and Prienai.

The Hon. Dr. K. Graužinis, Lithuanian Minister to Uruguay, was received by the Hon. M. Cesar Mayo Gutierrez, Vice-President of Uruguay and President of the Senate.

SCENOS (TEATRO) VEIKALAI

(Paraišyti kun. J. K. Miliausko)

DAINŲ IR JUOKŲ JOMARKAS

Farsas viename akte. Vaidina septyni asmenys, pritariant vyrų chorui. Užima visą valandą suvaidinti. **Kaina 40c.; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—25c.**

KOMEDIJOS:

1. **Ponas Tūzas ir Ponas Arbūzas.** Suvaidinamas į penkias minutes. Vaidinime dalyvauja trys asmenys.

2. **Abraomas ir Raulas.** Suvaidint užima septynias minutes.

3. **Supradentas ir Jo Gengė.** Veikalėlis atvaizduoja du skirtingu darbininkų tipu. Suvaidinti galima į dešimt minučių. Vaidina trys asmenys.

Visos trys komedijos išspausdintos vienoj knygutėj. **Kaina 35c.; imant nemažiau kai 4 egzempliorius—25c.**

AMERIKOS KAIMO MOKYKLA

Farsas viename akte. Tai veikalas pilnas puikiausių juokų, gyvų dainų ir netikėtų šposų. Valdinimas užima visą valandą. Vaidintojų septyneta. **Kaina 45c.; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—30 centų.**

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South Street (P. O. Box 32)
Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Paeos: Wilkes-Barre 3-4711
73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMASIS KOMITETAS

Kun. Jonas F. Baltusevičius, Dv. Vad., 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
Leonardas Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Adv. Jonas J. Grigalius, Vice Prezidentas 52 G St., So. Boston, Mass.
Vincas T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
Petras J. Karašauskas, Iždininkas,
13 Garrahan Street, Lyndwood, Wilkes-Barre, Pa.
Jurgis K. Venslovas, Iždo Globėjas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, O.
Vincas Abromaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Matas Zujus, Redaktorius, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Street, Scranton, Pa.
Pranas Katilius, 1059 Blair Avenue, Scranton, Pa.
Vincas Grieštaraitis, 84 Division Street, Pittston, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

Pranas Rakauskas, 171 Crary Avenue, Binghampton, N. Y.
Pranas Andrulionis, 12 Cottage Street, New Britain, Conn.
Kazys D .Rubinas, 10503 Edbrooke Ave., Roseland, Illinois.

TEISMO KOMISIJA

Juozas Batvinskas, 94 Fulton Street, Wilkes-Barre, Pa.
Petras P. Muliolis, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio
Petras Medonis, 9030 Beverly Court, Detroit, Mich.

ŠVIETIMO KOMISIJA

Kun. Pranas M. Juras, 94 Bradford Street, Lawrence, Mass.
Kun. Dr. A. G. Rakauskas, 100 Freeport Rd., New Kensington, Pa.
Albina Poškienė, 6606 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.

LABDARYBĖS KOMISIJA

Bronė Rakauskienė, 171 Crary Avenue, Binghamton, N. Y.
Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
Kun. Vytas Žemaitis, 258 Slocum Street, Kingston, Penna.

JAUNIMO KOMISIJA

Vincas Matikevičius, 235 Mosier Street, Nanticoke, Penna.
Reimondas Leškauskas, 16 Mill Street, Pittston, Penna.
Leona Bagdonaitė, 68 Elm St., Plymouth, Pa.
Jurgis Plitnikas, 55 Pierce Street, Plymouth, Pa.
Kun. Wm. Kwinn, 111—4th Street, Spring Valley, Illinois

DISPLACED PERSONS APPLY FOR SOCIAL SECURITY ACCOUNT NUMBERS

WILKES-BARRE, Pa.—It appears that the first place displaced persons visit on their arrival in this area is the Wilkes-Barre, Pa. Social Security Administration Office at 67 Public Square, Christopher G. Boland, manager, stated. Since the first of the year, an estimated 100 displaced persons had applied for social security account number cards in the Wilkes-Barre office.

These applicants indicated that their former homes had been located in Austria. Czechoslovakia, Germany, Holland, Hungary, Italy, Lithuania, Palestine, Poland, and Russia. Usually they came to the social security office in family groups. In one instance, a mother, son, and daughter each obtained a social security account number at the same time. In other instances, husbands and wives, or brothers and sisters visited the social security office together.

Usually such visitors were accompanied by a relative or a friend who acted as an interpreter, although many spoke more than one language fluently. In many cases, the newcomers expressed surprise and pleasure to find that a member of the local social security office staff was able to interview them in their mother tongue, or in one they understood. The Wilkes-Barre office has personnel on its staff who speak Lithuanian, Polish, Solvak, and Russian, which makes it ideally staffed to render service in the local area.

Mr. Boland pointed out that these displaced persons are well aware that a social security account number card is necessary when they are seeking work, or when they report for work. He stressed that workers who have lost their social security cards should apply for a duplicate at the nearest social security office, as they cannot predict when they may need it. Mr. Boland also stressed that a worker should contact the nearest social security office when he becomes 65 to inquire about his rights. When a worker dies an inquiry should be made at the social security office without delay, as delay may mean a loss of money when it is most needed by worker's family.

The Lithuanian Bibliography Service, (13b) Nemmingen-Allgau, Baltic Camp, Bavaria, Germany (U. S. Zone), under the direction of A. N. Ruzancovas, in soliciting Lithuanian publications for the Lithuanian Bibliographical Archives in Berne in care of Dr. A. Gerutis. The organization has published a bulletin, **Knygu Lentyna** (The Book Shelf). From the date of its institution (November 11, 1945) to April 30, 1949, it has registered 818 nonperiodical publications (books and pamphlets) published in the Western world, including items issued in the DP camps. The number of periodicals issued in exile was as follows: 15 in 1945; 43 in 1946; 26 in 1947; and 38 in 1949; nonperiodical publications: 93 in 1945; 271 in 1946; 228 in 1947; 186 in 1948; 40 up to April 1, 1949, with 148 in preparation.

HOLY YEAR OPENING CEREMONIES

Pilgrimage, Christmas 1949

Washington, D. C.—It was announced here today that a special pilgrimage to the Eternal City to be present at St. Peter's when His Holiness Pope Pius XII opens the Holy Door on December 24th has been arranged.

Pilgrims from all parts of the United States will sail from New York December 10 on the RMS Queen Elizabeth and will return from Cherbourg, January 4 on the RMS Queen Mary.

In addition to spending Christmas in the Eternal City pilgrims will visit Lisieux, Paris, Assisi, Florence, Nice, Avignon and Lourdes before sailing to New York.

Travel arrangements for this pilgrimage are being made by the International Catholic Travel Service, 725 Dupont Circle Building, Washington, D. C.

Do not pray for easy lives. Pray to be stronger men! Do not pray for tasks equal to your powers. Pray for powers equal to your tasks.

—(Phillips Brooks.)

The Apostolic Nunciature in Vienna, through Msgr. L. Borettini, has contributed 20,000 shillings for the relief of Lithuania DP's in Austria.

NUPIGINTOS KNYGOS IR RELIGINIAI DAIKTAI

Sveikata Ligoniams, gydymas šaknimis ir žolėmis. Paaiškinimai lietuviškai, angliškai ir lotyniškai. **Kaina 1 doleris; apdaryta $1.25.**

Didysis Sapnininkas su paveikslais. **Kaina $1.00.**

Naujausios Dainos (96 puslapiai)—**25 centai.**

Greičiausias Anglų Kalbos Mokytojas—40 centų.

Lošimas kazyrom (slaptybė) iš pinigų—25c.

Perkant atskirai yra aukščiau nurodytos kainos, o perkant visas antsyk gausite už $2.50.

Taipgi turiu kakavų ražančių, medalikų, škaplierių.

PAUL MIKALAUSKAS
73 Compton Street, Boston 18, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

LANKĖSI

Antradienį, spalių 18-tą, lankėsi Brooklyno Karalienės Angelų parapijos vargoninkas muz. Pranas Dulkė, LRKSA 277 kuopos narė Pranciška Pažūsienė iš Maspeth, Mikalina Miklusevičienė iš Brooklyno ir LRKSA 6 kp. narė Šulskienė iš Plymouth'o. Svečiai šiame klonyje lankė savo gimines ir pažįstamus.

Antradienį, spalių 25-tą, muziko Jono J. Saučiūno lydimas, lankėsi Amsterdam, N. Y., lietuvių Šv. Kazimiero parapijos vargoninkas, vienas originalių dzimdzi-Drimdzi muzikas Juozas Olšauskas. Jis vizitavo vietinius muzikus ir kitus bičiulius.

NUMIRĖ ANTANAS S. ČEPANONIS

Spalių 19-tos naktį numirė LRKSA 1-mos kuopos narys Antanas S. Čepanonis, gyv. 176 N. Pennsylvania Ave., Wilkes-Barre, Pa.

Velionis buvo pašarvotas sūnaus namuose, 170 Wyoming St. Šermenis ir laidotuves atlankė daugybė žmonių, nes velionis buvo plačiai žinomas netik lietuvių, bet ir kitataučių tarpe.

Iškilmingos laidotuvės įvyko šeštadienį, spalių 22-rą iš Kingstono Šv. Marijos bažnyčios Wilkes-Barre Švč. Trejybės parapijos kapinėse, Bear Creek.

Iškilmingas Mišias atlaikė kun. kleb. J. V. Inčiūra, asistuojant kun. A. Ežerskiui ir kun. V. Žemaičiui. Kapinėse paskutinę benedikciją suteikė kun. kleb. J. V. Inčiūra.

Karstnešiais buvo giminaičiai: Leonardas Brusokas, Albert, Jr., Louis and Donaldas Mališauskai, Juozas ir Jurgis Čeponiai.

Liūdesy paliko žmoną Ellą, sūnų policistą Al. Čepanonį ir vieną anūką.

Velionis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvyko jauname amžiuje.

Velionis priklausė prie L. R. K. S. A. 1-mos kuopos. Įsirašė sausio 31, 1917.

Amžiną atilsį suteik jo vėlei, Viešpatie!

Žmonai, sūnui, anūkui ir giminėms pareiškiame giliausią užuojautą!

NUMIRĖ PRANAS DAUKŠIS

LRKSA 212 kuopos narys Pranas Daukšis (Dankos), gyv. 277 South River St., Plains, numirė spalių 23-čią, palaidotas spalių 26-tą iš Miners Mills Šv. Pranciškaus bažnyčios parapijos kapinėse.

Liūdesy paliko žmoną Marijoną, sūnus Praną, Jr., Plains; Joną, Ashley; Matą, Wilkes-Barre; posūnį Juozą B. Root, Edwardsville ir 9 anūkus.

Velionis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvyko 55 metai atgal. Gyveno Shenandoah, Pa., iš ten 37 m. atgal persikėlė į Plains. Priklausė prie LRKSA 212 kuopos. Įsirašė sausio 5, 1919. Yra buvęs kuopos iždininku.

Te ilsis jo siela Viešpaty!

Šeimai ir giminėms pareiškiame giliausią užuojautą!

ĮSPŪDINGA MALDOS DEMONSTRACIJA

Sekmadienį, spalių 23, Artilery parke, Kingstone, įvyko įspūdinga maldos demonstracija — Ražančiaus Krusada.

Iškilmės pradėtos 2 val. P. M. Dalyvavo apie 30,000 žmonių. Buvo daug kunigų, vienuolių, mokyklinio amžiaus jaunuolių ir vaikų.

Šios krusados tikslas yra paraginti žmones šeimose bendrai kalbėti ražančių.

Tokios iškilmės įvyks ir kitose Scrantų vyskupijos vietose. Krusada tęsis iki lapkričio 20.

Iškilmėse taipgi dalyvavo pats Ražančiaus Krusados sumanytojas ir direktorius kun. Patrick Peyton, C. S. C.

Jo Ekscelencija vyskupas William J. Hafey savo pamoksle pareiškė, kad svarbiausias šių dienų reikalas atgaivinti šeimose pamaldumą ir supadorinti socialę tvarką. Toliau vyskupas nurodė, kad vienos generacijos laikotarpiu pergyvenom ne vieną, bet du pasaulinius karus; ne taika, ne ramybė ir ne harmonija viešpatauja šioje žemėje, o mizerija, sunaikinimas, aitrūs ginčai tautų viduje ir tarp tautų ir kad juodi kitos katastrofos šešėliai graso pražūčia milijonams žmonių ir civilizacijai.

SVARBUS BALF 126 SK. SUSIRINKIMAS

Įvyks sekmadienį, spalių 30, tuoj po sumos Šv. Marijos parapijos svetainėje, Kingston.

Visi nariai ir narės, taipgi prijaučiantys lietuvių tremtinių šelpimui, malonėkite dalyvaut susirinkime.

Kun. kleb. J. V. Inčiūra ir BALF direktorius Matas Zujus raportuos apie BALF metinį seimą įvykusį spalių 7-8 dd., Philadelphijoj. Taipgi pasitarsime tolesnės mūsų skyriaus veiklos reikalais. *Valdyba*

ŠVENTO VARDO DR-JOS PRAMOGA

Wilkes-Barre Švč. Trejybės parapijos Švento Vardo draugija rengia antrą metinę pasilinksminimo pramogą (šokį), kuri įvyks trečiadienį, lapkričio 9-tą, Kingston House svetainėje.

Klebonas kun. J. K. Miliauskas ir asistentas kun. J. G. Valūnas yra rengimo komiteto garbės pirmininkai. Jonas Teresevičius yra aktyvus pirmininkas, Kazys Leškauskas — vice pirmininkas; tikietų platinimo komisijos nariai: Antanas Kaniauskas, Juozas Patockis, Vern Šergalis, Juozas Gilis, Jonas Slavickas, Petras Kašėta, Jack Franks, Charles Gonda, Frank Catina ir Vincas Šergalis.

LRKSA 191 KUOPOS NARIAMS

DAYTON, Ohio.—Spalių 30. sekmadienį, 10 val. ryte, bus laikomos giedotos šv. Mišios lietuvių Šv. Kryžiaus bažnyčioje už 191 kuopos narius—gyvus ir mirusius. Mišias užprašė kuopos pirmininkas S. Kubilius.

Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti už 191 kuopos narius.

Kviečia *Valdyba*

SIDABRINIS MUZIKO JOKŪBO VARAIČIO JUBILIEJUS

MUZIKAS JOKŪBAS VARAITIS

Muzikas Jokūbas Varaitis jau 25-kis metus ištarnavęs Luzerne, Pa., Šv. Onos parapijos vargoninku.

Jubiliejaus paminėjimui parapijos choras rengia didžiulį bankietą, kuris įvyks šį sekmadienį, spalių 30, Sacred Heart Hall, Charles St., Luzerne.

Jubiliejatas Jokūbas Varaitis yra gimęs 1892 metais Panevėžy. Į Ameriką atvyko 1912 metais. Pirmiausia Jokūbas apsigyveno Boston, Mass., ir čia tęsė studijas muzikos konservatorijoje. Po šešių metų lavybos jis buvo pakviestas užimti vargoninko vietą Šventos Marijos parapijoj, Cambridge, Mass., kur klebonavo ir tebeklebonauja žinomas visuomerininkas kun. Pr. Juškaitis.

Kurį laiką jis vargoninkavo Šv. Juozapo parapijoj Scranton, Pa.

Rugpiūčio mėn. 1924 metais kun. J. C. Kundreckas pakvietė muz. J. Varaitį užimti vargoninko vietą Šv. Onos parapijoj, Luzerne, Pa. Parapija buvo organizavimo stadijoj. Jokūbas turėjo nugalėti dideles kliūtis, kaip ir kiti parapijos organizavimo pijonieriai. Nuosavos bažnyčios neturėta, pamaldos parapijiečiams buvo laikomos slovakų Šv. Jono bažnyčios rūsyje.

Nežiūrint sunkios pradžios, Jokūbas be atidėliojimo ėmėsi ororganizuoti parapijos chorą, kurs jam vadovaujant rengė šokius, vaidinimus, koncertus, statė operetes, o pelną skyrė bažnyčios ir klebonijos statymo fondan.

Vadovaujant muzikui J. Varaičiui Šv. Onos parapijos choras naujų vargonų dedikacijos proga surengė šventąjį koncertą; dalyvavo Lietuvių Dienos koncerte rugpiūčio 28, 1926, Philadelphijoj (Sesqui-Centennial Parodoje); lapkričio 23, 1930 metais, choras dalyvavo bendram koncerte Penn teatre, Wilkes-Barre, minint Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktį; liepos 4, 1934, dalyvavo pirmame Wyoming Klonio Lietuvių Dainų Festivale; liepos 2-3-4, 1928, kartu su Kingstono Šv. Marijos parapijos choru, atstovavo Wyoming Klonio lietuvius tautinių grupių muzikos festivale minint Wyoming Kautynių (Battle of Wyoming) sukaktį (Sesqui-Centennial).

Balandžio 25, 1938, prisidėjo prie bendro koncerto minint Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukaktį, Meyer's High School auditorijoj, Wilkes-Barre; rugsėjo 10, 1939, dalyvavo Pasaulinės Parodos Lietuvių Dienos programoje, New Yorke.

Vadovaujant muz. J. Varaičiui, daugeliu atvejų Šv. Onos parapijos choro kvartetas linksmino lietuvių publiką per radio.

Muz. J. Varaitis yra vedęs Eleną Katkevičiūtę, buvusią choro narę. Varaičiai turi keturis vaikus: vyriausias sūnus Jokūbas studentauja National Agriculture College, Doylestown; sūnus Juozas, Swoyerville High School auklėtinis, yra atsižymėjęs futbolo žaidimuose; dukrelė Elena ir sūnus Robertas irgi lanko mokyklą.

Jubiliejatui J. Jokūbui Varaičiui linkime geriausių sekmių ateities darbuotėje.

Ilgiausių metų!

ARTIMO MEILĖS TARNYBOJE

Rašo ANT. J. VASILIAUSKAS

Norime čia pasvarstyti pagelbos reikalą: toms tautos dukterims, kurios prieš Dievą ir žmones savo gyvenimą pašventė artimo meilės tarnybai.

Šiandien, kai pasauly kova tarp gėrio ir blogo yra pasiekusi aukščiausio laipsnio, kai tolimieji rytai skęsta kruvinų kovų bangose, kai mūsų tėvynėje siautėja laukinės bedievių ordos, nešdamos nuožmius kankinimus Dievą ir laisvę mylintiems mūsų broliams, kai dešimtys tūkstančių mūsų tautiečių tebevargsta Vakarų Europoje, lydimi panikos ir neapykantos žvilgsnių, kai šiame laisvės krašte daugumas mūsų tautiečių susirūpinę tik savo asmeniškais reikalais—artimo meilės klausimas, paramos vienų kitiems reikalas labiau svarbus, kaip kad bet kada.

Amžių bėgy žmonių gyvenimas pilnas didžiausių priešingumų. Šalia neaprėpiamų turtų ir luksuso tūno menka lūšnelė, pro kurios langus vargas žiūri. Vieni savo palociuose pasiklysti gali, kiti negauna vietos nė galvai priglausti; vieni vos beišgalvoja, kaip pinigus išmėtyti, kaip sau daugiau malonumo susidaryti—kiti galo su galu nepajėgia suvesti. Panašių priešingumų rasime ir dvasinio pasaulio srityje. Vieni pakilę į idealizmo aukštybes, kiti tik savo aš temato. Tiltai tarp vienų ir kitų labai silpni, o dažnai jų ir visai nėra. Taigi, esame tarp įvairių įvairiausių žmonių, turime su jais įvairių ryšių, įvairių reikalų, nes vienam žmogui be kitų gyventi neįmanoma. Noroms nenoroms visas gyvenimas susidaro iš santykiavimo su kitais. Ar tie santykiai malonūs, ar jie vienam ar kitam sunki, nepakeliama gyvenimo našta pareina nuo žmogaus, tos fizinės ir dvasinės būtybės.

Žmogus iš savo prigimties šalia daug gerų savybių, turi nemažą nuošimtį savarankiškumo. Štai mažas kūdikis, vos tik pradeda skirti aplinkinius daiktus, kiekvieną daiktelį spaudžia savo silpnomis rankytėmis ir traukia į save. Daugiau ar mažiau žmogus palieka toks pat visą savo gyvenimą. Tik auklėjimo ir kultūros paveiktas jis pajėgia sumažinti savo egoizmą, pajėgia šalia savo reikalų matyti ir kitus, kartais jis pažengia tiek, kad savo reikalus net pirmoj vietoj nebestato.

Kristus davė žmonių santykiams naują pagrindą. Jis mokė mylėti savo artimą, kaip patį save. Dar daugiau, jis mokė mylėti savo priešus! Tai nepaprastai gražus, aukštas, idealus žmonių santykiavimo principas. Pirmieji Jo pasekėjai, pirmieji krikščionys savo gyvenimą, savo santykius su kitais grindo meile ir tuo jie skyrėsi iš kitų to laiko žmonių. Kitatikiai apie juos sakydavo: žiūrėkite kaip jie vienas kitą myli.

Ir šiandien tas meilės idealas yra lygiai taip pat žavintis ir siektinas visomis pajėgomis. Jei tautos ir valstybės būtų pajėgusios atsižadėti arba bent kiek sumažinti savo savanaudiškus norus, šiandien neturėtume karų, nebūtų ašarų, nebūtų neteisybės ir beribių vargų.

(Bus daugiau)

A. A. Mirusiems

A. a. Doria Skriptūnienė (Noreikienė), gyv. 559 Mott St., Sugar Notch, numirė spalių 21, palaidota spalių 24-tą iš Šv. Petro ir Povilo bažnyčios St. Joseph's kapinėse, Troop. Liūdesy paliko 4 dukteris, sūnų Juozą Noreiką, 22anūkus, 16 proanūkų ir seserį. Velionė buvo gimusi Lietuvoje, į šią šalį atvyko 65 metai atgal; gyveno Scranton'e, gi 1923 metais persikraustė į Sugar Notch.

LRKSA 83 KUOPOS NARIAMS

SCRANTON, Pa. — Svarbus, reguliaris mėnesinis 83 kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, lapkričio 3, 1949, K. of P. svetainėje, Church Ave.

Pradžia 7:30 P. M.

Visi nariai-narės malonėkite dalyvauti. Turėsime svarbių reikalų. Atsiveskite naujų kandidatų įsirašymui.

83 kuopos valdyba

VAIDINS "ŠVENTĄJĄ NAKTĮ"

CLEVELAND, Ohio.—"Šventoji Naktis" operetė (Miko Petrausko) bus statoma gruodžio 11 d. vakare Lietuvių svetainėje.

Šį sielą žavintį veikalą statys Panelės Švč. Nesiliaujančios Pagalbos bažnytinis choras, varg. Reginos Brazaitienės vadovystėje.

Kadangi operetė reikalauja daug dalyvių, todėl į talką yra pakviesti patyrę solistai ir vaidylos. Visų dalyvių vardai bus paminėti vėliau.

Darbas jau pradėtas rugpiūčio mėnesį. Repeticijos vyksta tris kartus savaitėje.

Minėto parengimo visas pelnas skiriamas naujos bažnyčios varpams.

IŠVYKO AMERIKON ALĖ KALVAITYTĖ

Blombergas.—Žinomoji Kauno operos solistė Alė Kalvaitytė šiomis dienomis išvyko su šeima Amerikon. Tai paskutinė menininkė iš buv. gausios Blombergo lietuvių menininkų šeimos. Pažymėtina, kad ir šiais ir praėjusiais metais Alė Kalvaitytė gastroliavo Anglijoje, o per 4 darbo metus visose trijose Vokietijos zonose yra davusi ar dalyvavusi 285 koncertuose. Gerbiamajai dainininkei daug sėkmės užjūriuose! Jos liūdi ne tik Blombergas . . . *L.*

Washington.—Ginčai dėl ginkluotų jėgų suvienijimo aukštųjų pareigūnų tarpe dar tebeina. Bendrai vadovystei labiausia priešinasi laivyno vadai.

Abilene, Tex. — Spalių 21-mą dėl audrų žuvo Mrs. Ruby Lee Pearson, kiti trys asmenys sužeisti. Audros taipgi padarė daug materialių nuostolių.

Altoona, Pa. — Spalių 21-mą, skinant obuolius, Mrs. Ethel Smith, 53 metų, iškrito iš obelies ir užsimušė.

CHICAGO PASISUKO . . .

Susivienymas yra atlikęs didelius darbus. Šiandien kiekvienam lietuviui, ar jis seniai atvykęs, ar jis čia gimęs ir augęs, ar jis naujas ateivis-tremtinys, tenka džiaugtis, kad lietuviai turi tokią gražią ir naudingą organizaciją, kaip LRKSA.

Chicagos apskritis ir, visos kuopos, kurių čia turime 11, anksčiau labai gražiai veikė, organizavosi ir gerus rezultatus pasiekė. Po to, kuopos, jų valdybos ir veikėjai paėmė "vacation". Gaila, kai kurių kuopų valdybos perilgai atostogauja.

Susirinkimas

Kai buvo išgirsta, kad š. m. spalių 16 d. atvyksta į Chicago organizaciniais reikalais Vykdomosios Tarybos sekretorius Wm. T. Kvetkas, generalinis organizatorius ir apskrities valdyba sušaukė didesnį kuopų atstovų ir veikėjų susirinkimą Chicagoje. Veiklesnių kuopų valdybos seniai jau laukė panašaus susirinkimo, o kuopos, kurių valdybos "sapnuoja", pabudo ir pamatė, kad jos yra įpareigotos dirbti. Gana atostogų!

Susirinkimas praėjo labai gyvai. Daug kalbėta, daug nutarta, net karštai pasiginčyta. Tai reiškia, kad mūsų Susivienymas yra judri organizacija. Tokiuose susirinkimuose - suvažiavimuose turėtų dalyvauti atstovai tų kuopų, kurios veikia visoje Illinois valstijoje, o nevien Chicagoje. Reikia tikėtis, kad įvairių miestų kuopų valdybos baigs atostogas ir pradės veikti.

Pranešimai

Susirinkimas turėjo rimtą ir gyvą programą. Trumpus, bet konkrečius pranešimus padarė: Katalikiškos Akcijos direktorius kun. P. Patlaba—"Aktualieji Amerikos lietuvių katalikų uždaviniai"; Susivienymo prezidentas L. Šimutis—"Svarbiausieji Katalikų Susivienymo uždaviniai"; sekretorius Wm. T. Kvetkas—"Kas nuveikta ir kas reikėtų nuveikti" ir generalinis organizatorius Illinois valstijos K. Kleiva—"Kaip reikia kuopose dirbti."

Pranešimams pasibaigus, tęsėsi gyvos diskusijos, kurios apėmė centro, kuopų ir jų valdybų veikimą, bei gyvenamąjį momentą.

Susirinkimui sekmingai vadovavo J. K. Encheris ir Ig. Sakalas.

Kurių Kuopų Atstovai Dalyvavo?

Džiūgu, kad į susirinkimą atvyko gausus atstovų ir veikėjų skaičius. Daugiausia atstovų atsiuntė šios kuopos: 15, 16 ir 160; po kelis atstovus davė šios kuopos: 33, 85, 100 ir 163.

Gaila, kad atsirado kuopų valdybų, kurios neatsiuntė nei vieno atstovo. Štai "atostogaujančios" kuopos: 39, 48, 117, 303. "Pabuskim iš miego"—tai žodžiai vienos lietuviškos dainos.

Susirinkime dalyvavo šie kuopų organizatoriai: inž. M. Motekaitis, J. Litvinas, M. Klikna ir S. Juška. Jie visi yra tremtiniai. Džiaugiamės ir sveikiname!

Kaip ir Ką Veiksime?

Dar prieš šį susirinkimą generalinis organizatorius Illinois valstijos K. Kleiva išleido visoms kuopoms aplinkraštį, kuriame nurodė, kaip kuopos ir jų valdybos turi susitvarkyti, kad veikimas būtų sekmingas. Be to, organizatorius padarė susirinkime labai konkretų pranešimą, kuriame išnagrinėjo esamą padėtį ir nurodė ateities veiklos kelius.

Susirinkimas nutarė gen. org. K. Kleivos išleistą aplinkraštį ir pranešimo nurodymus priimti kaip veikimo programą. Tad visos kuopos, esančios Illinois valstijoje ir jų valdybos, prašomos persiorganizuoti, susitvarkyti ir veikti taip, kaip aplinkraštyje nurodyta.

Susirinkimo dalyyviai skirstėsi patenkinti, kad veikla gyvėja, kad daug naujų narių, ypač tremtinių, prisirašo į mūsų Susivienymą.

Kuopos atstovas J. Ž.

Towanda, Pa. — Spalių 21-mą Mrs. Helen Burns, 53 metų, iš Canton Brandford County, nukovė savo žentą antrojo pasaulinio karo veteraną Doyle Reed, 31 metų. Sako, Reed buvo girtas ir grąsinęs žmonai ir uošvei.

"GARSO" KNYGYNE

GALITE GAUTI ŠIAS KNYGAS

ŠVENTASIS RAŠTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS. J. E. Arkiv. J. Skvirecko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturių evangelijų knygas; Apaštalų Darbų aprašymą; laiškus Apaštalų; Šv. Povilo, Šv. Jokūbo, Šv. Jono, Šv. Judo ir gilųjį ateinančių iš ano pasaulio dalykų Apreiškimą, surašytą apaštalo Šv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebūklai.

ŠVENTASIS RAŠTAS tai yra KNYGA knygų. Todėl patys užsisakykite jį ir užsakykite mūsų broliams, kurie yra karo audrų išblaškyti. Jie yra labai išsiilgę lietuviškų knygų. **Stipriais audeklo apdarais $3.00; popieriniais viršeliais—$2.00.**

ANGLIŠKAI - LIETUVIŠKAS ŽODYNAS (English-Lithuanian Dictionary). Mes siūlome jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra laikomas vienas iš geriausių. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po $4.00; dabar mes jums siūlome bargeną—atiduodame už $3.00.

ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI—Skaitymai Kiekvienai Dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. **Kaina tik $4.00.**

KATEKIZMAS Anglų ir Lietuvių Kalbose. Parašė kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas. Šeštoji laida. Kaina 20c už vieną; 15c perkant 5 ar daugiau. Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisieina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalba. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

"MIRTIES KOLONA." Antano Tolio. Rašyta NKVD rūsiuose, tardymų kambariuose ir kalėjimuose išlietu krauju. Tai kaltinamasis aktas bolševizmui, didžiausiam žmonijos priešui. 252 puslapių. **Kaina 1 doleris.**

"KUR BAKUŽĖ SAMANOTA"—Pasakų Knyga. Parašė A. Vaičiulaitis. Šioje apysakų knygoje "KUR BAKUŽĖ SAMANOTA" telpa be galo įdomių 12 istorijų ir 12 pasakų, kaip tai: "PABĖGĖLIAI", "LOKYS IR VOVERĖ", "OŽIO BALSAS", "ADOMAS IR IEVA", "UODAS", "POPIEŽIAUS PAUKŠTYTĖ", "SENAS KARVELIS ALEKSANDRAS", "ŽIOGŲ DAINA" ir tt. Knyga 288 puslapių. **Kaina $2.00.**

THE STORY OF LITHUANIA—Nauja Lietuvos Istorija. Parašė kun. Tomas Chase (Čižauskas). Išleido Strafford House, Inc. Žemėlapiai, kronologija. 390 pp. **Kaina $3.50.**

"VAI LĖKITE DAINOS"—Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys. Parašė kun. J. Dabrila. Papildytą rinkinį išleido kun. Pr. Juras. Knyga 220 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausios populiariškiausios liaudies dainos. **Kaina 1 (vienas) doleris.**

POEZIJA. Jurgio Baltrušaičio eilėraščiai. Spaudai parengė J. Aistis. Išleido kun. Pr. M. Juras. **Kaina $2.00.**

PRANAŠYSTĖS APIE PASAULIO PABAIGĄ. Parašė kun. Pr. M. Juras. 109 pusl. **Kaina $1.00.**

NUSIŠYPSOK. J. K. M. Tai puiki rinktinių juokų knyga. 150 puslapių. **Kaina 70 centų.**

PRIE VILTIES KRYŽIAUS. Parašė kun. dr. J. Prunskis. Išleido kun. Pr. M. Juras. 140 pusl. **Kaina $1.00.**

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU? Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbose. Knygutė mažo formato. Gali moterys ją įsidėti į ridikulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. **Kaina 25 centai.**

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuvių Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina $4.00. Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštais viršeliais, papuošta lietuviško stiliaus kryžiumi. 106 paveikslėliai, daug jų paimti iš Mišiolo. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės maldos iš Mišiolo). Graudūs verksmai. Daug įvairių maldų su atlaidais. Visi poteriai.

RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. Pr. M. Juras. 544 pusl. Kaina $3.00.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. **Kaina 15c. imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.**

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina $1.50) . . $1.00
MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų) 50
MALDŲ VAINIKĖLIS, juodais apdarais 40

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

CLEVELAND, OHIO

TAUPYMAS YRA KELIAS Į LAIMĘ

Taupyk šiandien—turėsi rytoj ar vėliau, reikalui atėjus.

Taupyk Lietuvių Banke, čia yra nuolatinis su nuošimčiais sumos augimas.

Taupymas Lietuvių Banke yra apsaugotas Jungtinių Amerikos Valstybių valdžios—Federal Insurance Corp.

Taupyk Šiandien, O Neturėsi Rūpesčio Ateity.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N

6712 Superior Ave. HE. 2498